

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

1-szavas post. sor egy sor 20 fill.
minden következőjéül 15 fillér

Nyitási díj 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 157.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1907.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Kedd, július 9.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezéreltek: Obstrukció és házszabályrevízió.

Írta: Návay Lajos dr.

Avedik-Domján fizetése.

Veszedelemes szépítő-kúra.

A kíváncsi postamester.

Jaj az orfeumoknak!

Verekedő ügyvédek.

A lepkegyűjtő Rotschild.

Az automobil-gyártó székelye.

Elcsábította a leányt.

Tárca: Miss. Írta: Stepan Berszezevszki.

Obstrukció és házszabályrevízió*

Írta: Návay Lajos dr.

Parlamenti életünk válságos helyzete immár állandó jellegűvé vált. Az időközi békekötések csak arra valók, hogy pillanatnyilag nyugalmat biztosítsanak a harcoló feleknek, ám a békés munkálkodás mindezeidig csak ideig-óráig tartott, hogy azután ujult erővel törjön ki az, mit pártárnyalat szerint hol *romboló obstrukciónak*, hol meg *nagyszerű nemzeti küzdelemnek* neveznek. Elfogulatlan, azaz az aktív politikai élet keretén kívül álló egyén nem csatlakozhat vakon sem egyik, sem másik felfogáshoz, hanem kell, hogy mielőtt ítéletet mondana, szemtől-szembe nézzen a parlamenti élet legújabb jelenségével, vizsgálva egyúttal azon következményeket is, melyek a parlament válságából szükségképpen erednek.

Ha az obstrukciót, mint ilyent a legújabb kor sajátjának tekinthetjük, úgy önkéntelenül eszünkbe jut a szükségképeni vonatkozás, mely egy kor és uralkodó eszméi között fennáll, s ezért nem a véletlennek, hanem a logikus folyamánynak tulajdonítjuk parlamenti életünk legújabb alakulatát is. Egy kor, hol a *komoly, céltudatos munka csak elvetve talál méltó elismerésre*, mely viszont lépten-nyomon módot nyújt arra, hogy zajos külső sikerek varázsa alatt a köznapi kicsinyesség mint *hoánmentő nagyság* ünnepelessék, egy kor, mely ernyedt idegzetével visszariad a beható vizsgálatról és előszeretettel üdvözli azt, mi *felületes*, mintegy praedestinálva látszik arra, ha hazafiság erényeinek hangoztatásával ez erények teljét oly irányban keresse, hol a népszerűség nem mindig értékes bábéjai nyilni szoktak. Már pedig speciális, bár történelmi alapokon nyugvó sorsa a magyar nemzetnek, hogy a politikának népszerű irányzata csak szűkebb mértékben valósulhat meg a kormányzatban, s hogy az ellentét, mely a nemzeti eszmény meg a reális kormányzati politika között fennáll,

talán sehol sem oly éles, mint éppen hazánkban.

E politikai irány, melynek népszerűsége épp reális voltának hiányában rejlik, hovatovább a *hazafiság monopoliumára* akar szert tenni, s mert ezen monopoliumát mind hangosabban hirdeti, mindinkább szaporodik azok száma is, kik a tevékeny, munkálkodó politikai irányzat helyett, a a jelszavak politikája felé fordulnak rokonszenvükkel, vagy legalább is érdeklődésükkel. Amennyiben tehát az obstrukcióban a kisebbség hatalmi túltengését látjuk, úgy az obstrukció eredeti okát azon fentjelzett felfogásában kell keresnünk, mely felfogás a kor uralkodó irányzatához képest lehetővé tette, hogy a hazafiság erénye bizonyos körök előtt a *piac plebiscitumához* képest mint monopolium a népszerű jelszavak javára lefoglalassék. A „népszerű jelszavak“ varázsa egyrészt a piac tüntető tapsai, másrészt nem téveszthették el kölcsönös hatásukat, egymást feltételezve és kiegészítve a parlament munkáját hovatovább a piac szélszéleitől függővé tették. Csak is ebben lelheti magyarázatát azon jelenség, hogy nemzeti államunk hivatott védvára és kifejezője, a magyar nemzet parlamentje, immár majd egy évtizeden át mindinkább a a szenvedélyek uralma alatt áll, s hogy azon intézmény, mely hivatva volna a szó legnemesebb értelmében vett versengés alapján a nemzet javait szolgálni, ma a parlament normalis rendjének megbolygatásával törvényhozói hivatásának megfelelni már alig képes. Ha tehát nem akarjuk, hogy kárba vesszen alkotmányos életünk egyik nélkülözhetetlen előfeltétele, ha viszont akarjuk, a mint hogy akarnunk is kell, hogy a magyar nemzet törvényhozása ismét a nemzet legjobbjainak vezetése és befolyása alá kerüljön, úgy kell, hogy függetlenül a piac tetszésétől vagy nemtetszésétől s *függetlenül a népszerű jelszavak tévesztő varázstól*, a parlamenti rend reformjával olyképen foglalkozzunk, hogy e reformnak eredménye a mai vészteljes állapotok kiküszöbölésével parlamentünk újjászülése legyen.

Hogy ezt elérhessük, úgy mindenekelőtt szükséges, hogy a parlamentben érvényre juttassuk a többség törvényszerű uralmának elvét, illetve biztosítsuk a többség számára azon lehetőséget, hogy akaratát, melyet a nemzet választóközönsége többségének nevében volna gyakorolni hivatva, tényleg gyakorolhassa is, s hogy ebben a kisebbségnek erőszakos, illetve a házszabályok céltudatos kihasználására irányított törekvése ne gátolhassa meg. És bár szeretik ma az érvényben levő

házszabályokat mint alkotmányunk védváját feltüntetni, mindazonáltal az, ki elfogulatlanul gondolkodni képes, nem fog-e hangzatos jelszavakban mást látni és keresni, mint ami egyedüli lényegük és értelmük. Ezen lényeg és ezen értelem pedig nem lehet más, mint képessé tenni a parlamentet arra, hogy törvényhozói hivatásának megfelelően, egyúttal alkotmányunknak kifejezője és védvára is legyen; ebből folyólag tehát, amennyiben az érvényben levő házszabályok ezen feltételeknek nem felelnek meg, úgy a házszabályok revíziójának szüksége önként következik.

E házszabályok változatlan fenntartása lehet a kisebbségnek speciális pártérdeke, de semmi esetre sem lehet az országé, mely a parlament rendjét nem a kisebbség erőszakolt befolyásában, hanem a többség szükséges és megillető tulsúlyában és érvényesülésében látja kifejezettnek. — *Tisza házszabályrevíziója* vagy helyesebben e revízió előkészítésére vonatkozó indítványa a parlament veszélyeztetett rendjének felismeréséből eredvén, e *rend helyreállítását és biztosítását célozza*, miért is *Tisza javaslata nem hogy a szólásszabadság korlátozását jelentené, de sőt az által, hogy a szót, a komolyat, a hazafiasat, a szótecsérléstől megkülönbözteti, a szólásszabadságot eredeti nagy hivatosságában felismeri, s mint ilyet megvédelmezi.*

Mert hát tévedés lenne azt hinni, hogy elődeink nagyszerű küzdelme akkor, amidőn végeredményben a gondolat és szólásszabadságot is kivivta, másra irányult volna, mint arra, hogy a nemzeti alkotás erőforrásait az egyéni szabadság örve alatt fokozza és fejlessze, s hogy a szabad szóban mást látott és üdvözölt volna, mint eszközt, melylyel az arra hivatottak az emberiség, a nemzet, a társadalom javaiért sikra szállhattak. Bizonyára ez és nem obstruáló honfitársaink kétes értékű szereplése lebegett szemek előtt akkor, amidőn az ország felvirágozását s a szabadságjogokat egybeforrottnak látták. A szabad szóval és a szólásszabadságával tervszerűen üzött visszaélés ma sem jelenti a szólás szabadságának tiszteletét, mert a szabad szóban alkotó ereje az, mi tagadásba vétetik azok által, kik a szót az alkotás, a munka erőszakos meggátolására használják elsősorban. Ne hivatkozzanak tehát nagy történelmi emlékekre akkor, amidőn a jelenkor visszás kinövéseit védelmezni akarják, s amidőn a multak példájára való hivatkozás csak arra szolgálhat, hogy a jelen eltévedést csak annál fájdalmasabban átérezzük. És hiába cicomázzák fel a jórészt munkaképtelenségre

* A „*Maros*“ legutóbbi száma hozza a Ház alalmának e nem mai keletű, de a mai viszonyok között rendkívül érdekes cikkét.

kárhozott parlament szenzációs üléseit hangzatos címekkel, hiába nevezik az obstrukció legvadabb kitérőseit a nemzet nagy küzdelmének, kell, hogy ítélőképességünk el nem homályosított higgadtságával átérezzük parlamentáris életünk nagymérvű hanyatlását, kell, hogy a multak példájára gondolva kételyünket fejezzük ki az iránt, hogy vajjon a nemzet igaz, nagy küzdelmében helyt állhatna-e egy olyan parlament, hol a hazafiság nagyhangú hirdetésén kívül rendszerint hiába keresnők a polgári erény komoly, de épp ezért jelentős megnyilatkozását.

Ha ellenzéki oldalról pedig azt halljuk, hogy azért szükséges az obstrukció lehetőség, hogy az által a nemzeti politika érvényesülése a többség akarata ellenére is biztosítható, úgy, amennyiben már le is kellene mondanunk hazánk jövőjéről, mert egy ország, amelynek többsége kész a nemzet ügyét egyéni érdekeinek, vagy hatalmi tényezőknek feláldozni, nem lehet életképes s akkor a parlamenti rend tapasztalt bomlása csakugyan a vég kezdetét jelentené. De hát Istennek hála, az ellenzéknek ezen állítása sem bir komoly alappal és nem tekinthető egyébnek, mint hangulatkeltő jelszónak, mely mint ilyen, komoly méltatásra csak annyiban érdemes, amennyiben az igaz hazafiság nevében kell tiltakoznunk az olyan állítások ellen, melyek csak arra lehetnek alkalmasak, hogy a magyar nemzet ereje, életrevalósága iránt a bizalmat megingassák.

Mert bár ismételve ráutalunk is azon nehézségekre, melyekkel a magyar kormányzati politikának megküzdnie kell és melyek a realis politikában a politikai ideal megvalósítását sok esetben kizárják, ám magyar öntudatunk teljében vetjük fel a kérdést, hogy vajjon annyi balszerencse és annyi viszontagság után fennállhatna-e még a magyar nemzet, ha fiai többsége oly kislelkű, oly szolgál hajlamu lett volna, mint a milyenek azt a kisebbség kortes beszédei jellemezni szeretik. És ha akaratlanul is, de nagyon rossz szolgálá-

tot tesznek nemzetüknek azok, kik a hazafiságból pártmonopóliumot csinálnak, holott a magyar embernek mindenkor éreznie kellene, hogy a nemzetet fenyegető komoly veszély perceiben a „magyar“ egy egységes pártot alkot, mely ma is csak úgy, mint a multban — győzedelmeskednek azon törpe kisebbség felett, mely esetleg hajlandó lehetne a nemzet javai felett önérdékből, avagy kislelkűségéből alkudozni.

De tovább menve: a magyar parlament tekintélye nemcsak mint alkotmányos életünk legfőbb öre és biztosítóka áll előttünk, hanem mint irányítója és utjelzője a nemzeti társadalom működésének is, épp ezért lehetetlen, hogy a parlament nimbusának fokozatos hanyatlása káros visszahatás nélkül maradjon társadalmi fejlődésünkre is, aminthogy a parlamenti válság nyomán már eddig is tapasztalhatók a társadalmi hanyatlás előjelei. S ha épp „különleges helyzetünknel fogva“ nálunk még inkább, mint másutt a parlamentnek az ország legjavát kellene képviselnie, nem e kötelességünk, hogy felül-emelkedve a pártérdek szűkebb keretein a parlament nyilvánvaló válságával szemben az orvoslást oly irányban keressük, mely irányt maga a jelentkező kor szabja meg világosan. Ha tehát évek óta tapasztalható jelenség, hogy a ma érvényben levő házszabályok a parlament normális működését kellőképp többé nem biztosítják, mivel módot és alkalmat nyújtanak arra, hogy a kisebbség a többség szükséges uralmát illuzóriussá tehesse, mivel továbbá a parlament rendje a többség uralmi elvétől el nem választható, oly annyira, hogy annak megtagadása a parlamentarizmus csődjével lenne egyértelmű, mivel végül az ellenzéknek azon indoklása, mely az obstrukció szükségét a többség hazafiatlan készségéből származtatja, épp nemzeti szempontból komoly cáfolatra sem érdemes, részünkről csak örömmel és megnyugvással fogadhatjuk a miniszterelnöknek a házszabályok revíziójára vonatkozó

indítványát, mely indítvány meggyőződsünk szerint egyébre nem céloz, mint orvosolni ott, hol a kór tovaterjedése kiszámíthatatlan károkkal és veszélyekkel járna.

S a minthogy szükséges, hogy a kormány és a többség mindent elkerüljenek, mi a parlamentarizmus ellenére a párturalom monopóliumát a szabadság ellenére, avagy kijátszásával akarná biztosítani, úgy viszont szükséges, hogy az ország kormányzatáért és a parlament vezetéséért első sorban felelős kormány, e felelőssége tudatában semmit el ne kerüljön azokból, miket az ország, illetve a parlamenti rend érdekében állónak vél, még ha a nemzet érdekében teljesített és a közvélemény többsége által helyeselt eme működése a kisebbség részéről a leghevesebb támadásban részesítenék is. Mert amint a kisebbség tudja, hogy miért ellenzi oly hévvel a mai házszabályok revízióját célzó indítványt, úgy a közvélemény is tudni fogja, hogy az ellenzék hangzatos vádjaiból mennyit irjon a magát veszélyeztettnék vélt létérdek önvédelmi harcának rovására.

Avedik-Domján fizetése.

A sikkasztó fölébbez.

A makacs számtiszt.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 8.

Az aradi törvényszék fogházának egyik szomorú sorsra jutott lakója, Avedik-Domján János volt városi számtiszt most ismét foglalkoztatja a nyilvánosságot Avedik-Domján, akit sikkasztás miatt másfél esztendei fogházra ítél az aradi törvényszék, fegyelmi eljárás alatt állott, amikor a bíróság ítélkezett felette. Aradváros fegyelmi választmánya, amikor hivatalos értesítést nyert a bíróság jogerős ítéletéről, a sikkasztó számtisztet hivatalvesztésre ítélte és tizenöt nap felebbezési időt tűzött ki, egyuttal utasította a polgármestert, hogy Domján fize-

Miss.

Írta: Stepan Barszezevszki.

Az az oktondi Jack Nolan lőtt s nem talált. A golyó keresztülütött egy üveg whiskyt, mely a buffet mellett állt egy szekrényen s aztán behatolt a falba.

A sötétsárga folyadék a szekrényről leomlott a földre. Dick Higgins macskapofája borzasztó grimaszra huzódott el, villámgyorsan az övéhez kapott, kirántott két hatalmas pisztolyt s célzott.

Dick, az átkozott, — Dick, a rettegett, — Dick, a vasuti rabló, — aki halálos rémületet terjesztett el egész Arizonában és Új-Mexikóban. Egymaga megállította a vasuti vonatokat, egymaga rabolta ki az expressztársulatok pénztárait, egymaga leselkedett a postakocsira s fosztotta ki az utasokat. Puskája, vagy revolvere sohasem hibázott. Az üldözés elől úgy kiskiklott, mint a kigyó. Akit az emlékezetébe följegyzett, a halálfia volt.

Nem ismert kegyelmet senkivel szemben.

De most azért jött a Brown korcsmájába, hogy egy pohár snapszot öntsön le, mert a szomjúság nagyon kinozta.

Alig adta át neki Brown az üveget és poharat, lódobogás hallatszott s egy csapat cowboy özlött a korcsmába.

Fölsmerték Dicket. Nekik való falat volt. Husz revolver villant meg a napbarnította öklökben. A mindig türelmetlen Jack Nolan lőtt legelőször.

Dick célzott.

Két lövés eldőrdült, a füst keresztülhuzó-

dott a szobán, de egyetlen cowboy sem esett el, egyik sem viszonzta a lövést.

Meghökkenve néztek Dickre.

— Miss, Miss! — kiabálták valamennyien. Két fehér kezecske nyugodott Dick hatalmas csuklóján s lehúzták a földre.

Ezért hibázott Dick először a rablómester ségében s ezért csapódtak a golyók a falba.

— Nem löni! — kiáltott egy boszus leányhang s a herkulesi természetű rabló előtt egy gyönyörű leányalak állt villogó szemekkel.

— Zsebbe a revolvert!

A pusztá faragatlan vad fiai úgy engedelmeskedtek ennek a parancsnak, mint a gyerekek.

— Félreállni!

A csoport félrehuzódott.

A Miss Dickhez fordult.

A rabló úgy állt ott, mint egy sóvár kutya. Fölhuzott bajuszos ajkai fölött megvillantak nagy fehér fogai. Zöld szemei foszforfényben villogtak. A Miss fejcskéje alig ért neki a melléig.

A leányra tekintett, de ez a kezecskéjével az ajtóra mutatott s boszuságtól s izgatottságtól remegő hangon mondá:

— El innen! Azonnal el innen!

S csodák csodája, az óriás lesütötte szemét, megörbült, mint egy megvert kutya s nagy mexikói sarkantyuját pengetve, kiment.

A Miss teljes elhagyatottan, egyedül jött ebbe a vad Nyugatba, erre a magányos hegyi telepre s a kis iskolát vezette.

Nyugodt, szelíd, kedves modorával megnyerte a gyermekek szívét.

A gyermekek nem hívták másnak, mint az édes, jó Missnek. Lassankint hozzászokott az egész környék, a tehénpásztorok, a hegyi lakók, a néhány farmer, hogy ő csak Miss, egyszerűen Miss, név, sőt vezetőknév nélkül s semmi más, mint e telep kis iskolájának tanítónője.

Tegnap jött ide, hogy a korcsmáros beteg gyermekét meglátogassa. A hátulsó szobából hallotta a lövést s idejekorán érkezett a küzdelem színhelyére.

Másnap reggel belépett a fehérre meszelt tiszta iskolaszobába.

Rendesen kitörő örömmel fogadták. Most azonban csak suttogtak. A gyermekek közt valószínűleg valami szokatlan történt.

— No, mondd már, mondd John — biztatják a gyerekek Johnnt.

A Miss meghallotta a sugdolódzást.

— Mi történt? — kiáltott nyugtalanul.

A gyereksereg hallgatott, de a fecsegő kis Amie Wilkins nem bírta tovább tartóztatni magát.

— John O'Neil találkozott a rablóval s nem akarja megmondani — mondá sipongóhangon.

— Gyere csak John, mondd el, mi az? — kérdezte a Miss kíváncsian.

A tüskéshaju, vörös John kijött a padból, gondosan rendezett, szalaggal összekötött mezei virágbokrétát tartott a kezében s odalépett a tanítónő asztalához, a virágot letette s gyorsan mondá:

— A rablótól van, Miss.

— Melyik rablótól?

tésének kiutalványozását január hó elsején szüntesse be.

A börtönben levő Avedik Domján a fegyelmi választmányának határozatát megfélebbezte a tanácshoz, mely Domjánt a felebbezésével elutasította. A város sikkasztója erre a közigazgatási bizottsághoz felebbezett, amely február havi ülésén foglalkozott ezzel az ügygel. A bizottság Avedik felebbezését elutasította azzal az indoklással, hogy nem lehet kedvezően elintézni, mert olyan tisztviselő, aki a reá bízott pénzeket hűtlenül kezelte, nem léphet többé a város szolgálatába, ha a törvény által kimért büntetést el is rendelte.

Domján azonban nem nyugodott bele ügyének ilyen elintézésébe és felebbezett a belügyminiszterhez. Nemrégiben a városi tanácshoz a belügyminisztertől leirat érkezett, amelyben tudatja a várost, hogy Domján felebbezése nem is hozzá tartozik, hanem a közigazgatási bírósághoz, ahová elintézés végett már át is tette.

Időközben Domján a polgármesterhez újabb beadványt intézett, amelyben ügyének újrafelvételét kérte. A polgármester természetesen elutasította Domján kérvényét és erről értesítette Domjánt, aki a polgármester elutasító végzése ellen a közigazgatási bizottsághoz felebbezett.

A közigazgatási bizottság ma délután megtartott ülésén foglalkozott Domján felebbezésével s Kádas Kálmán főjegyző javaslatára egyhangulag elutasította.

TÁVIRATOK.

A Garibaldi ünnep.

Róma, július 8. Ma délután egy óriási menet, amelyben a kormány, a parlament, a hadsereg képviselői, számos olasz város községi tanácsosai, Góribaldi egyesületek kiküldöttei és más egyesületek küldöttségei stb. vettek részt, nemzetiszínű lobogók alatt és zenekísérettel a Kapitóliumról a Garibaldi szoborhoz vonult, ahol bronzkoszorút helyeztek el. A nagyszámú közönség nagy lelkesedéssel fogadta a menetet. A szobor előtt Cavalli szenátor óriási lelkesedéssel fogadott beszédet mondott.

— Hát a rablótól, Miss — ismétlé John erőlyesen.

— De mondd, hogyan, hol, mikor?

— Hát az úgy volt, Mi s: ma kora reggel iskolába indultam, Miss. Mikor éppen a Jeffersonék farmján a sziklák mellett elmentem, egy ismeretlen ember lépett hozzám Miss s így szólt:

— Iskolába mégysz, gyerek?

— Igen, Sir — feleltem neki.

— Helyes — mondá. — Mondd meg a tanítónőnek, hogy az átkozott, a rettegett Dick Higgint azt parancsolta, hogy ezt a virágot add át neki s mondd meg neki, hogy . . .

John hirtelen elhallgatott s tágranyílt szemekkel bámult ki a nyitott ablakon.

— Mi bajod John? — kérdé a Miss nyugtalanul.

— Itt van a rabló! — suttogá John, egész testében remegve.

A gyermekcsereg megrémült. A Miss gyorsan az ablak felé fordult.

Az ablakon föltűnt Dick Higgint macskához hasonló arca. Széleskarimájú sombreroját levette a fejéről s a halotti csendben mély, zord hangon, de mégis alázatosan s fájdalomosan mondá:

— Isten fizesse vissza Miss! Isten fizesse vissza!

A jelenés eltűnt s a gyermekcsereg, mint valami visszhang, hipnotizálva felelé:

— Isten fizesse meg Miss! Isten fizesse meg!

A Miss ott állt az asztalnál s a virágbokrétát nézte. Mélyen lehajtott arcát előntötte a pir.

Az automobil-gyár székhelye.

Kunz József előterjesztést tesz.

Próbamenet a Westinghouse-omnibuszon.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 8.

A gyáralapítási bizottság legutóbbi ülésén komoly nehézségek merültek fel az automobil-gyár alapítására vonatkozólag a székhely-kérdés miatt. A párisi cég ugyanis nem tartotta keresztülvihetőnek azt, hogy a vállalat székhelye Aradon legyen, a bizottság viszont ragaszkodott ehhez a feltételhez, amelynek teljesítése a városra nézve a 15 évi adómentesség lejártaival anyagi előnyt jelentene.

Varjassy Lajos polgármester a bizottság határozatáról értesítette Kunz József fővárosi mérnököt, a párisi Westinghouse-cég magyarországi megbízottját, aki ma este Aradra érkezett, hogy személyesen megkísérelje a székhely-kérdés miatt felmerült akadályokat elhárítani. Kunz előterjesztést tesz a városnak, amelyben módot talál arra, hogy a 15 évi adómentesség lejárta után a vállalat adója Aradon fizetessék. Kunz reméli, hogy ezzel a székhely-kérdés Aradváros érdekeinek megfelelőleg elintézését nyer. Analóg esetet is hoz fel Kunz az előterjesztésében, még pedig a salgó-tarjáni kőszénbánya esetét. Ennek a vállalatnak székhelye Budapesten van, de a vállalati adót Salgó-Tarjában fizeti.

A Westinghouse-cég magyarországi megbízottjának előterjesztését előreláthatólag már a szerdai közgyűlés tárgyalja.

*

A város tudvalevőleg megrendelte a párisi Westinghouse-cégtől a nyolc automobil omnibuszt, amelylyel megoldhatónak véli a közúti forgalom lebonyolítását. A megrendelési feltételek között volt egy pont, amelyben a város kiköti, hogy a cég tartozik egy automobil omnibuszsal próbamenetet rendezni.

A párisi cég vezérigazgatója, Dicker ma levelet intézett Varjassy Lajos polgármesterhez s ebben értesíti, hogy a cég legközelebb egy automobil omnibuszsal próbamenetet rendez Aradig, hogy a város meggyőződjék a gyárban készült automobil omnibuszok tartósságáról. Dicker vezérigazgató levele így hangzik:

Nagyságos

Varjassy Lajos
polgármester urnak

Arad.

Az Arad sz. kir. város által gyárunknál megrendelt automobil omnibuszok kipróbálására vonatkozólag van szerencsénk azon ajánlattal fordulni polgármester urhoz, engedje meg, hogy a szállítandó omnibuszok egyike az utat Magyarország határáról Aradvárosáig a saját erejéből tegye meg.

Ennek a próbamenetelésnek az a célja, hogy Arad sz. kir. város közönsége kiküldött szakértője útján a legközelebbi módon győződjék meg a Westinghouse automobil-omnibuszok erőteljes szerkezetéről, szabályozott menetéről és a hosszú uton való kitartásáról. A próbamenet vezetésével azon szakértő mérnökünket óhajtjuk megbízni, akit az omnibuszok üzembe helyezésére amugy is Aradra fogunk küldeni.

A próbamenetet végző chassishoz szükségelt carrosseriet illetőleg azt javasoljuk, hogy azt azon 36 üléses bíró Imperial típusú kocsi szerkezettel lássuk el, melyet polgármester ur Párisban az akkor próba alatt volt Westing-

house chassisa szerelve látott és amelynek egy-néhány fényképét borítékban van szerencsénk egyidejűleg megküldeni. Ezen kocsiszerkezet Aradváros tulajdonában, mint tartalék igen jó szolgálatokat teljesíthetne, amelyet azonkívül kitünően lehetne felhasználni iskoláknak, társaságoknak kirándulásai alkalmával, nemkülönben népünnepélyek, hivatali beiktatások és választások idején.

Tekintettel arra, hogy a tervezett próbamenet arra is hivatva volna, hogy a befutott országrészek lakosságának tudtul adassék, hogy Aradváros azon magyar város, amely elsőnek ismerte fel az automobil-omnibusznak, a legmodernebb forgalmi eszköznek nagy jelentőségét és még az ország fővárosát is megelőzve részesíti polgárait annak előnyében, tekintettel arra, hogy ezen próbamenet, amely Aradváros érdekeire mindenképen előnyös, csak helyettesítendő az Aradváros területére amugy is tervezett próbameneteket, reméljük, hogy a város közönsége nem fog idegenkedni ezen tervbe vett próbamenet megvalósításától.

Kiváló tisztelettel:

Société Anonyme Westinghouse.
Dicker.

Varjassy polgármester azonnal válaszolt a párisi cég igazgatójának levelére és megírta, hogy a város közönsége szívesen fogadja az igazgatóságnak a próbamenetre vonatkozó ajánlatát.

Veszedelmes szépítő-kúra.

Szélahamos specialista.

Figaró, mint orvos.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 8.

Szabó Armin budapesti fodrász megunta a becsületes borbélymesterséget és felcsapott szépítő-doktornak. Az alma-mater falait talán még kívülről sem látta soha életében, de azért mint orvos szerepelt mindenütt, ahol megfordult és névjegyein is ott szerénytelenkedik a dr. betű, hogy az emberek bizalmát könnyebben elnyerje.

Szabó jól számított, amikor szépítő doktorságra adta magát. Az emberek kilencvenkilenc százaléka görcsösen kapaszkodik az ifjúsághoz. A borbély a hiúságra számított, amikor a szappanhabot szétfröcscsentve, mint orvos lépett a nyilvánosság elé.

A budapesti Munkácsy-utca 34-ik szám alatt, egy elsőemeleti, hónapos szobában nyitotta meg arczépítő ambulatóriumát Szabó, aki eleintén a legkezdetlegesebb eszközökkel nyomorította meg pacienseit. Alkohollal, éterrel, illóolajakkal fűszerezett tinkturákkal pácolta a széppé lenni akarók ábrázatát. A maszszázs is előkelő szereppel bírt gyógyító módjában, amelylyel, ha nem is használt senkinek, de legalább nem is sokat ártott.

De a gyógyintézet egyre nagyobb keresletnek kezdett örvendeni. Az üzlet kitünően beütött és Szabó egy szép napon arra ébredt, hogy arczépítő klinikája szűknek bizonyult és a hónapos szobához még egy helyiséget bérelt. Amikor térben így megnagyobbodott az ambulatórium, a doktor ur nem mulasztotta el, hogy műszerekkel is felszerelje a helyiségét. Néhány hónappal ezelőtt egy berlini gyárból vibráló készüléket hozatott s e pillanattól Szabó már a modern technika eszközével: villám-szikrákkal üzent hadat a ráncoknak.

Csak hogy a specialista rajtavesztett a vilamező készüléken, mert egy pacienseit annyira megnyomorította, hogy a büntető járásbíróssággal is meggyűlt a baja. A legjobban fizető betege volt Rónay Etel fővárosi tanítónő. Az életesebb kisasszony százasokat áldozott, hogy széppé lehessen, s a dolognak az lett a vége, hogy Szabó egyenesen ruttá tette.

A vibráló-gép ugyanis, amelylyel az áldoktor nem tudott még elbánni, olyan erős áramot fejlesztett, hogy összeégette a tanítónő arcát s a szája is ferdén maradt a villam ütésétől. Rónay Etel följelentette Szabót, akiről csakhamar kiderült, hogy közönséges szélhámos.

A büntetőjársbíróság jogtalan cím használatáért háromszáz korona pénzbírságra ítélte Szabó Ármint, akit egyidejűleg eltiltottak a szépítő-klinika további vezetésétől is. A panaszos tízezer koronát követel a doktor urtól, a miért az arcát eltorzította s a pörben a budapesti törvényszék fog ítélkezni.

Természetesen az ítélet elé jogászörökben nagy érdeklődéssel tekintenek, mert fölötte vitás dolog, hogy az olyan arc, amely szépitésre szorult, megér-e tízezer koronát?

A kíváncsi postamester.

Fölbontott szerelmes levelek.

A magánmérnök panasza.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 8

A kíváncsiság egyetlen hivatalnál sem olyan veszedelmes, mint a postánál. A postás néma közvetítője a levelekben reabizott ügyeknek, amelyekből, ha meg is tudna véletlenül valamit, hallgatnia kell, miként a sirnak. A ki sértés természetesen itt is meg van, de ellentétben az erkölcsökkel, ez a kisértés a falun nagyobb, mint a városokban. A falusi postamester, vagy postás kisasszony vágyakozva néz a finom írásu, olykor rózsaszínű papirosu szerelmes levélre, amelyet kellő gyakorlatánál fogva már messziről megismer. Bele is pillantana nem egyszer abba a titokba, amit két szerelmes szív egy ostoba kis levélre biz — de eszébe jut a hivatalos eskü, s a levél érintetlenül kerül az illetékes kezébe.

Pfeiffer Lipót nagyhalmágyi postamester azonban nem csinált lelkiismereti kérdést a dologból. Ő sajátkezűleg cenzurálta meg mindennap a postát, s ha egy, formára nézve érdekes, illatra nézve gyanus levél került a kezei közé, néhány pillanattal később már be volt avatva a titokba is. Nem valami boszorkányos módon jutott a titok birtokába, hanem egyszerű, sőt radikális uton. Felvágta a levelet és elolvasta.

Azt mondják, — bár bizonyítva nincs — hogy ezt több esetben elkövette s talán még gyakrabban megteszi, ha Siposs Sándor brádi magánmérnök fel nem jelenti. Siposs ugyanis észrevette, hogy Nagyhalmágyon lakó menyasszonya nem kapott meg több olyan levelet, amelyet ő maga adott fel. A dolog után járt s ekkor arra a tapasztalatra jutott, hogy a levelek a postán veszték el.

Már ekkor elhatározta, hogy jelentést tesz a nagyváradi posta és távirda igazgatóságnál, amikor váratlanul olyan bizonyíték került a kezébe, amely kétségtelenné tette a nagyhalmágyi postamester bűnösségét.

Siposs Sándor ugyanis múlt hó 16-án Aradon menyasszonyának címezve feladott egy ajánlott levelet, amely az ajánlott levelek lajstromában 695. számot kapott. Néhány nap múlva maga is kiutazott Nagyhalmágyra s ekkor meglepetéséi hallotta, hogy az ajánlott levelet a menyasszonya nem kapta meg. Eközben történt, hogy Pfeiffer Lipót postamester, aki Siposs jöveteléről értesült, a postára kérte a mérnököt.

A mérnök a postára sietett, ahol Pfeiffer Lipót nagy bocsánatkérések között átadta az Aradon feladott ajánlott levelet — felvágva.

— Azt hittem nekem szól — mentőgetőzött Pfeiffer, hirtelenében megfélekedve arról, hogy a levél egy hölgynek volt címezve.

Miután a beismerés a postás kisasszony és a postás kocsis előtt történt, Siposs azonnal megtette a postalgazgatóságnál a feljelentést. Ebben kifejti, hogy ha egyszerű levél lett volna, bizonyára a tűzbe kerül az a menyasszonyának szánt írás, mint a hogy többször tényleg oda is került. A legutóbbi esetben azonban annyira elfogta a kíváncsiság a postamestert, hogy észre sem vette, hogy a levél ajánlott. Ezt már nem lehetett elsinkófalni s így kiderült a dolog. Kéri a postamester szigorú megbüntetését.

A nagyváradi posta és távirda igazgatóság vizsgálatot indított s beigazoltak látván a levéltitok megsértésének fenforgását, Pfeiffer Lipót ellen a napokban megtette a feljelentést az aradi kir. ügyészségnél.

SPORT.

+ Az Aradi Atlétikai Klub hat tagja vasárnap résztvett a Debreceni Tornaegylet által rendezett országos jellegű versenyen. Ez volt az idén az első verseny, melyen atlétánk idegenben küzdöttek, s a szép eredmény, mit az ország legjobbjaival szemben elérték, élénk bizonyítéka annak a rendszeres sportműködésnek, mit ezen agilis egyesület kifejt. Országos hírű atlétákkal szemben 6 második, 1 harmadik és 1 negyedik győzelemhez jutottak. Neidenbach Emil a magasugrásban 165.5 cm. ugrással, Szathmáry László a 100 yardos futásban 10⁴/₅ mp. idő elérésével, az ötös ugrócsapat pedig 161.5 cm. átlaggal keltett feltűnést és elismerést. A versenyző csapat tagjai voltak még Ziffer Sándor, Világossy V. László, Szigeti Jenő, Szathmáry Kálmán.

Jaj az orfeumoknak!

Festetich gróf Aradhoz.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 8

Az utóbbi időben Aradon ugyancsak rájár a rud az orfeumtársulatokra. Nemrégiben a színügyi bizottság hozott olyan irányu határozatot, hogy orfeumtársulatoknak nem adható játszási engedély, amíg a szintársulat működik. A nyári-színkörben vígan folynak a előadások, de orfeumtársulat is működik, amiről a színügyi bizottság utóvégre nem tehet, hanem a városi tanács, amely határozat ide, határozat oda, türi az orfeumot a színház mellett.

Ezzel egyelőre az a konfliktus, amely színház és orfeum cím alatt szerepelt az ujságokban, elintézését nyert. Most azonban ez az ügy ismét aktuális lett. Aktuálisát egy leirat révén nyerte vissza, amelyet Festetich Andor gróf, az Országos Színészegyesület főfelügyelője a napokban intézett Aradvárosához.

Festetich gróf, aki szívéen viseli a vidéki színészet sorsát, a mindinkább tértfoglaló orfeumtársulatokkal veszélyeztetve látja a vidéki színészetet. Mint a vidéki színészet főfelügyelője, elhatározta, hogy megrendszabályozza a daltársulatokat.

Az Országos Színészegyesület főfelügyelője erről a tervéről leiratban értesítette az ország összes törvényhatósági bizottságát és terve végrehajtásában támogatásukat kérte. Festetich gróf leirata a napokban érkezett le Varjassy Laios polgármesterhez, aki a tanács elé terjesztette azt. A leiratban arra kéri Festetich a város törvényhatóságát, hogy alkosson a daltársulatok megrendszabályozására vonatkozólag szabályrendeletet s irassa össze a városban működő orfeumigazgatók neveit, a tagoknak teljes névsorát és azt is, hogy milyen a műsoruk. Ezt a kimutatást pedig terjessze fel a város hozzá.

A városi tanács Festetichnek azt a kívánságát, hogy a városban működő daltársulatok névsorát összeírta, t-ljesítette is, amennyiben az összeírással a kapitányi hivatalt bizta meg. Szabályrendelet készítésére egyelőre nem vállalkozik a tanács, mert nem ismeri Festetichnek az orfeumtársulatok megrendszabályozására vonatkozó intencióit.

Verekedő ügyvédek

A táblabíró flai.

Kutyakorbács és törös bot.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 8.

Nagy verekedés volt tegnap este 6 órakor Ujpesten az Árpád uton, közvetlen a Kiskövéház előtt. Néhány nappal ezelőtt egy estilap Ujpesti panamák címen cikket írt, amelyben elmondotta egy szerencsétlen örökösnek történetét, akit állítólag Cserba táblabíró és ennek két fia: Cserba Elemér és Cserba Dezső dr. kiforgatták örökéből. Az ellenfelet Boros Mór dr. ügyvéd képviseli és Cserbáék ennek tulajdonították, hogy az őket becsületükben sértő és becsmérő cikk ama estilapban megjelent. Tegnap este a mondott időben Boros Mór dr. apósával Seligmann Jenő dr. orvossal gyanutlanul sétált az Árpád-uton, amikor Cserba Elemér és Cserba Jenő rájuk támadt.

— Micsoda disznóság volt az, ilyen gaz és hazug módon informálni a lapokat? — kiáltotta Cserba Elemér, egyben a feleletet be nem várva, elővett egy kutyakorbácsot és végighuzott Boroson. Cserba Dezső pedig egy stíléttel olyan hatalmas csapást mért Boros fejére, hogy ketté metszette a panama kalapját és a koponyáján is nagy sebet ejtett. A vér előntötte az orvul megtámadt ügyvédet, aki botjával igyekezett védekezni, de a következő pillanatban Cserba Elemér újból a kutyakorbácsal suhintott az arcába.

A kinos botrányba csakhamar beleszólt Borosnak az apósa, Seligmann Jenő dr. ujpesti orvos is, aki esernyőjével sietett a veje védelmére. A Cserba fiuk azonban az éltesebb orvost is lefegyverezték.

Az épületes utcai jelenetnek, mely Ujpest legforgalmasabb helyén játszódott le, természetesen sok nézője akadt. Majd az utca járkelői is beleavatkoztak a verekedésbe és megvédték Borost, s az apósát addig is, míg rendőr érkezett.

A két Cserbát ezután bekisérték a kapitányságra, míg a súlyosan megsebesített Boros doktor sebeit a közművelődési kör helyiségében kötözték be. Boros ezután apósa kíséretében szintén megjelent a kapitányságon. Cserba Dezső és fivére Seligmann dokortól bocsánatot kértek, a miért bántalmazták, viszont beismerték, hogy Borost mindenütt keresték, hogy meghurcoltatásukért elégtételt vegyenek rajta.

A rendőrségen megállapították, hogy Cserba Dezső nyolc centiméteres sebet ejtett Boros fején, míg Cserba Elemér ütéseivel véralátódulásokat okoztak. Boros sérüléseiről az ügyeletes rendőrorvos látéletet készített, s ezt a jegyzőkönyvhöz csatolták.

Az utcai verekedés Ujpesten nagy feltűnést és megbotrányozást keltett. Boros Mór dr. azonnal jelentést tett az ügyvédi kamarának, megtette a bírói feljelentést is, egyben a lovagias utra is terelte a dolgot.

A lepkegyűjtő Rotschild.

Herkulesfürdő lepke lázban.

Egy sokszoros milliomos szenvedélye.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 8

Néhány nap előtt az a hír járta be a magyarországi sajtót, hogy *Wertheimstein* Rózsika férje, *Lord Rotschild* Herkulesfürdőn nyaral. A hír annál nagyobb feltűnést keltett, mert az irigyelt fiatalasszony nem volt vele s így beigazoltnak látták azt a híresztelést, hogy a Rotschildék házassága nem igen volt szerencsés s a boldogtalanság máris tanyát ütött fényes palotáikban.

Tegnap érkezett haza herkulesfürdői tartózkodásából egy ismert aradi uriember, aki a Herkulesfürdő Rotschildjáról igen érdekes dolgokat mondott el.

Mindenekelőtt konstatáljuk, hogy a lapok híradása téves, mert *Wertheimstein*éknek Herkulesfürdőn s az ott tartózkodó lord *Walter Rotschild* nem azonos lord *Charles Rotschild*dal, *Wertheimstein* Rózsika férjével.

Lord *Walter Rotschild*, aki a Rotschild ház angol ágának egyik legmilliosabb tagja, valósággal lázba hozta Herkulesfürdő közönségét. Nem maga iránt, mert meglehetősen igénytelen ember, hanem a *lepkék iránt*. Lord *Walter* tudnillik szenvedélyes *lepkegyűjtő*, aki egész nap egyebet sem tesz, mint óriási apparátussal lepkékre vadászik. Hü kísérőtársa ebben londoni muzeumának igazgatója, akivel folyton együtt van, akivel együtt lakik, sétál, ebédel és lepkéznek.

Mind a kettőjüknek zsebe állandóan tele van kábitó flakókkal, a kezükben pedig a sétatábot mellett ott van a lepkefogó. Ha véletlenül feltűnik a láthatáron valami érdekesebbnek ígérkező pille, az angolokat egyszeribe elhagyja az a híres angol flegma, s úgy loholnak utána, hogy öröm nézni. S ha elcsipik a szerencsétlent, hamarosan előkerül a zsebekből a kábitó üveg, s néhány pillanattal később azzal a vizsgálással hunyhatja le szeméit a szegény pille, hogy halála után előkelő helyre kerül. A londoni Rotschild muzeum elvégre is nem az utolsó hely a földön.

A nemes lord lepkegyűjtő szenvedélye oly nagy, hogy még estebéd közben sem hagyja pihenni. Ilyenkor a szabadban közvetlen, az asztalához hozat egy nagy villamos ivlámpát, amely alá lepkefogó kosár van illesztve. Az éjjeli lepkék ezrivel röpdösik körüli az erős fényt, s *Rotschild* gyönyörködve nézi őket s lesi, nem akad-e köztük olyan példány, a melyet nem ismer? Ha akad, félbeszakad az ebéd s a vendéglői közönség nagy örömeire saját kezűleg elfogja. Buzgalma annyira terjed, hogy vacsora után saját embereivel összeszedeti az ivlámpák alatti kosarakat, s megvizsgálja az ott pusztult lepkéket. Nagyon érdekes az éjjeli lepke vadászat is. Ez nagy lepedőkkel és reflektorokkal történik, s rendszerint olyan eredményes, hogy másnap folyton az előző napi vadászat áldozatai körül pepecselget a milliomos lord.

Herkulesfürdő vendégeire egészen átragadt ez a lepkegyűjtési szenvedély s aligha van a világon egy csomóba annyi lepkegyűjtő, mint most ezen a kedvelt magyar fürdőtelepen.

Rotschild lord az *Erzsébet villában* ugyanabban a hat szobában lakik, amelyben valamikor *Erzsébet* királynő lakott. Napi 70 korlátot fizet a lakásáért. Rendesen reggel 9 óra felé kel, 10 órakor reggelizik. Délben lunchöl, s este ebédel. Étrendjét nagy gondal állítják össze, s ebédje rendszerint a következő

fogásokból áll: leves, kaviar, spárga, vagy zöldség, marhabús, sült, saláta, gyümölcs (többnyire tejszinhabos számoéca) s végül likőr. Közben muskotály és tokaji borokat iszik. Érdekes, hogy az igazgatójának, akivel mindig együtt ebédel, a közös tából ő adja ki a porcióját.

Walter lord magas, erős alak, nagy vörös szőke szakállal, feje kissé kopasz. Igen fesztelenül mozog, zárkózott természetű, s a pincérekkel is hosszasan elbeszélget. Többnyire németül és angolul beszél. Junius 30-án érkezett Herkulesfürdőre, ahol négyöt hétig marad. Mikor a fürdőbe érkezett, kijelentette, hogy nem mint beteg érkezik, orvosi kezelést sem igényel, csupán a lepkékért jött. Lepke pedig — sajnos — bőven van Herkulesfürdőn. Olyan lepke, hernyó és bogár invázió van, amilyenre rég idő óta alig emlékeznek.

A kiegyezés.

Tárgyalások Bécsben.

A kvóta ügye.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, július 8.

Mielőtt a magyar kormány megkezdi nyári szabadságát, megegyezésre találkozik az osztrák miniszterekkel. Megkísérik döntést létrehozni azoknak a szerződésnek dolgában, melyekkel a monarchia két államának gazdasági viszonyait szabályozni kívánják, hogy ősszel a kész javaslatokat terjeszthessék a parlament elé. Hallomás szerint már kész a hat szerződés, amely a kiegyezésre vonatkozó megegyezéseket lesz hivatva magában foglalni, de ezeken a tárgyalások során — ha lesz eredmény — mindenestre tetemes módosítást fognak ejteni.

A vámszerződés.

Az első és legfontosabb szerződés-tervezet az Ausztria és Magyarország közt kötendő *vám- és kereskedelmi szerződésről* szól. A tervezetnek tizenkét szakasza van, melyeket az utolsó budapesti tárgyalások alkalmával futólag már végig tárgyaltak. A még fönálló differenciák közt nincsenek kardinális jelentőségűek és itt így valószínű a megállapodás létrejötte. E szerződés legfontosabb kérdései azok, melyek a *megállapodás idejére* vonatkoznak s melyekkel arról kívánnak gondoskodni, hogy a szerződés megszűnése esetén is a két állam közt úgy szabályozzák a viszonyt, hogy a vámháboru ne következhesse be. A *kiegyezés tartama* kérdésében az osztrák kormánynak még mindig az az álláspontja, hogy egy hosszabb lejáratu, husz éves szerződés a monarchia két állama érdekeinek jobban felel meg. Mivel azonban a követelések minimumát sem fogadja el, amelyet magyar részről a hosszulejratu szerződés fejében kívánnak: 1917-ben a közbeeső vámvonal felállítását, valószínű, hogy *tíz éves szerződés jön létre*. A záróklauzulában arról kívánnak gondoskodni, hogy az esetben, ha 1917-ben a kereskedelmi szerződés erejét veszti s nem újítják meg és a két állam él önrendelkezési jogával, biztosítva maradjon a *barátságos vám- és kereskedelmi viszony*. A záróklauzulában kifejezi a magyar kormány óhaját a *közbeeső vámvonal* felállítására vonatkozólag. Éppen ezért a

klauzula szövegezése nagyobb nehézségeket okoz.

A többi kérdések.

A második szerződés a valutapolitikai kérdésekre vonatkozik. Az idevonatkozó kérdésekről csak ezután fognak tárgyalni. Ezek közé tartozik elsősorban a készfizetések felvétele, amit épp úgy, mint a bankkérdést, eddig alig érintettek a tanácskozások során. A magyar kormány ragaszkodik ahhoz a kívánságához, hogy a készfizetések felvételét ki kell mondani. A harmadik szerződés a magyar blokkjárdék konverziójáról szól. E kérdésben majdnem befejezett már a megegyezés, amely a magyar részről viselt kamatterhet 4-35 százalékkal akarja tőkésíteni. A magyar kormány a visszafizetésre hosszabb haladékot kíván, az osztrákok pedig rövidebb terminushoz ragaszkodnak. Itt csak ez a differencia. A negyedik szerződés a fogyasztási adók szétválasztását tartalmazza. Itt is lényegesek a közeledések, úgy hogy ha csak váratlan komplikációk közbe nem szólnak, föltehető, hogy a jövő év elejétől kezdve a két állam a fogyasztási adókat szétválasztva fogja kezelni. Bizonyos, hogy nem állítanak fel fogyasztási adóvonalat, hanem kifejlesztik az *átutalási eljárást*. A vasuti tarifák dolgát az ötödik szerződésben szabályozzák. Itt van még a legtöbb nehézség. Magyarország a tarifa megállapítását kívánja, Ausztria pedig szabad kezet akar. A hatodik szerződés a borkérdésre vonatkozik s itt a magyar kormány a magyar borok védelmére törekszik. A kiegyezés anyagát erre a hat szerződésre resztringálták.

A bécsi tárgyalásokról még ezeket jelentik:

A kormányok megegyeztek.

A *N. F. Pr.* estilapja szerint a kiegyezési tárgyalások ezuttal aligha fognak szerdán túl terjedni, mert *Wekerle* Sándornak és *Kossuth* Ferencnek csütörtökön Budapesten kell lenniök, hogy részt vegyenek a főrendiház csütörtöki ülésén, amelyen a vasutasjavaslatokat tárgyalják és amely alkalommal a horvát kérdésben is vitát lehet várni. Az sincs kizárva, hogy már holnap félbeszakítják a tárgyalásokat, mert talán sikerülni fog az egész anyagot átvenni.

Azon a 6 szerződési tervezeten kívül, amelyekről a bécsi lap már vasárnapi számában írt, még két szerződési tervezetet készítettek elő. Az egyik az állategészségügyi, a másik a szabadalmi és mintavédelmi egyezmény. A tárgyalások előhaladott stádiumban vannak és a *N. F. Pr.* szerint megegyezésnek aligha van már komoly akadálya.

Bécsből jelentik, hogy a magyar miniszterek és a szakreferensek, kik a kiegyezési tárgyalásokra tegnap este oda érkeztek, ma délelőtt hosszú megbeszélés folytattak, mely 11 órakor ért véget. Ezen a konferencián a legutóbb megállapított nézeteltérési pontokat futólag megvitaták és megbeszéltek, hogy a magyar kormány a ma újból megkezdendő kiegyezési tárgyalásokon a megbeszélésre kerülő fontosabb kérdésekben milyen álláspontot foglaljon el. Tizenegy órakor *Wekerle*, *Sztárey* és *Mezőssy* államtitkárok kíséretében az osztrák miniszterelnökség ment, hol a kiegyezési tárgyalásokat tar-

ják. Délelőtt a *szakreferensek* is értekezletet tartottak, hogy a technikai részletkérdéseket tisztába hozzák.

A kvóta.

Bécs, jul. 8. A osztrák Reichsrath által kiküldött kvótadeputáció javaslatainak a *Wiener Zeitung* mai számában megjelent indokolásából kiemeljük a következőket:

A magyar kvótadeputáció nunciumában ez év jul. 1-étől 1916. év dec. 31-ig terjedő egyezményt ajánl. Az osztrák deputáció a maga részéről nem kicsinyli a két rész közötti teljes megegyezés magas értékét, ugyisint az illető megegyezés állandóságát és tartósságát és mindenkor készen lesz az általa képviselt érdekek megóvása mellett teljes erővel az ily megállapodás mellett állástfoglalni. Tekintettel azonban az ismert tényre, hogy a jelen időpontban tárgyalások folynak a két állam kormányai között, amelyek kétségtelenül mérvadó hatást gyakorolnak a jelenleg fennálló kvóta viszonyra, senki sem zárkozhatik el annak belátása elől, hogy a jelen időpont hosszabb időre szóló egyezmény megkötésére nem látszik alkalmasnak és hogy célszerűbbnek tűnik fel, ha a két államnak a közös ügyek költségeihez való hozzájárulási aránya csak ez év végéig állapittatik meg. A magyar deputációnak azon indítványához, hogy a közös ügyekből származó kiadások, amennyiben azok a közös vámbevételekből nem nyerének elegendő fedezetet, a monarchia két része között a jelenleg is hatályban lévő 34:65.6%-os arányban oszoljanak meg, az osztrák kvótadeputáció nem csatlakozhatik. A kvótadeputáció e pontban rendületlen felfogásához és azon javaslatához ragaszkodik, hogy e hozzájárulási viszony akképen állapittassék meg, hogy a reichsrathban képviselt királyságok és országok a közös kiadások 57.6, a magyar szent korona országai pedig 43.4%-át tartozzanak fedezni. A kvótadeputáció ez alkalommal megismétli és újból hangsúlyozza azt a már ismételtén kifejezésre juttatott és a magyar kvótadeputáció által is osztott sürgős óhajt, hogy a két állam kormányainak a függőben levő tárgyalások folyamán végül sikerüljön a közös kiadások felosztására vonatkozó biztos kulcsot javasolniok, a mely úgy az alkalmazhatóság méltányos föltételeinek, valamint az igazság követelményeinek megfelelően.

Elcsábitotta a lányát.

A mostoha apa büne.

A boszuálló feleség.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 8.

Két évvel ezelőtt történt, hogy *Libertini* János jómódu déznai kereskedő nőül vette *Doculi* Gizellát, egy szintén jómódu özvegy asszonyt, akinek első házasságából egy tizenégyéves leánygyermek volt. Eleinte a legjobb egyetértésben éltek a házastársak, félévi házasság után azonban az asszony gyanakodni kezdett és féltékeny lett a — *saját leányára*.

A gyanu nem volt alaptalan, mert *Libertini* tényleg sokat kedveskedett a leánynak s ahol csak alkalma nyílott rá, kitüntette a figyelmével. Az idősebb ember ragaszkodása egy ideig hidegen hagyta a leányt, de a sok mézes szó végre is elbódította fejét, s végre meghallgatta a mostoha apja udvarlását.

A bűnös szerelmet nagy ügyességgel kellett leplezniök, mert *Libertini* folyton a nyomukban volt s vigyázott a férjére is, a lányára is. Sok viharos jelenetnek volt oka ez a féltékenység, de a szerelmesek túljártak az

asszony eszén, s leginkább késő éjjel találkoztak, amikor a kereskedő felesége aludt.

A sok turbékolásnak következményei lettek. Mintegy másfél hónap előtt *Libertini* leányán olyan változások történtek, amelyek minden kétséget kizárólag bizonyossá tették, hogy a tizenégyéves leány *anyai örömhöz* elé néz. *Libertini* kétségbe volt esve s mindennap szidta a leányt könnyelműségéért. Majd vallatóra fogta, de a leány sokáig nem árulta el, hogy ki sodorta szégyenbe.

A sok zaklatás, szidás, fenyegetés azonban végre megtörte a leányt, aki tegnap megvallotta édes anyjának, hogy *leendő gyermekének atyja a mostoha apja*. Azt a családi jelenetet leírni, amely erre a kijelentésre következett, szinte lehetetlen. Órák hosszat tartott a csetepaté, míg végre a dühtől fuldokló asszony a csendőrségre szaladt és *feljelentette a férjét*.

A csendőrség azonnal jelentést tett az aradi kir. ügyészségnek, amely megindította az eljárást a mostoha lány megrontója, *Libertini* János ellen.

Kecskeméthy Délamerikában.

A sikkasztó bűntársa.

Haza jön-e?

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 8.

A főváros félmillió sikkasztójáról még ma is a legkülönbözőbb hírek keringenek. Sokan valószínűnek tartják, hogy még itthon eltették lábálól s a nála lévő hatalmas összeget hatalmukba kerítették. Ha hitelt adhatunk az alábbi értesülésnek, amelyet egy budapesti estilap nyomán közlünk, *Kecskeméthy Győző* ugylátzik, mégis külföldre menekült s szökése első évében Délamerikában tartózkodott.

Abból az alkalomból, hogy *Kecskeméthy Győző*nek, a főváros sikkasztójának bűnügye elévült, egy hírlapíró fölkereste a volt ifjúsági vezérnek Veszprémben lakó szüleit, a 90 éves *Kecskeméthy Albert*et és feleségét. Utóbbi elmondta, hogy fia a szökés utáni első évben két levelet írt haza: az egyiket a szüleinek, a másikat pedig egy barátjának. A szülőknek szóló levelet a postán lefoglalták, de a sikkasztónak *Gratzl* nevű barátja megkapta a levelet, amely így szólt:

Kedves barátom!

A levelet társam adta föl, állandó tartózkodási helyemről, amely *Cittendából* tíz napi járó földre van. Megbocsátsz téves lépésemért, de ha az isten megsegít, rövid időn belül ott-hon leszek és megint *emelt fővel* járhatok majd közéték. Társam üzleti ügyben ment most *Cittendába*. Hogy kicsoda ő, becsületem tiltja elárulni. Csak annyit mondok, hogy ezer más emberrel is megtörténhetett volna, ami velem. Ha vallásom nem tiltaná és édes anyámtól-nem tanultam volna, hogy nem szabad öngyilkossá lenni, már régen föbe löttem volna magam. Így *tovább kell szenvednem*.

Ölel

Győző.

A sikkasztónak édes anyja elmondta még, hogyan tudta meg fia bűnét és hogy amikor a vizsgálat megindult, a szülőket bűnrészeseknek tartották, megfigyelés alá vették és házkutatást végeztek. A csapás annyira megviselte a családot, hogy egyik fiú idegbeteg lett és a sikkasztó nővére is sokáig betegeskedett az eset után.

Az öreg *Kecskeméthy* előadásából az a legérdekesebb, hogy fiának — amint az az állítólagos levélből kiderül — *büntársa volt* és hogy a híressé vált sikkasztó *Délamerikában* tartózkodik, mert másutt nincsen *Cittenda* nevű város.

A vásárhelyi angyalcsinálók.

Négy szülésznőt letartóztattak.

Uriasszonyok bajban.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 8.

Hódmezővásárhelyről írja tudósítónk, hogy napok óta szenzációs bűnről suttognak a városban; napok óta nyomoz úgy a csendőrség, mint a rendőrség, titokban, hogy tudomására ne jusson a nagyközönségnek az a páratlan botrány, amelynek szálai nemcsak egész *Vásárhelyt*, hanem környékét is behálózzák. Napok óta tart a nyomozás és kihallgatás a titokzatos ügyben, amelynek részleteit még homály fedli ugyan, de amelyről a ma beállott fordulat következtében már az egész városban beszélnek.

Nem kisebb dologról van szó, minthogy tegnap *délelőtt négy szülésznőt tartóztatott le a rendőrség*, akiknek lelkét gyalázatos bűn terheli. Annyit a titkolódzás dacára is sikerült megtudni, hogy eddigelé mintegy *husz bűnügyben folyik a nyomozás*, az eddigieken kívül még számos letartóztatás várható, továbbá, hogy a *szülésznők bűnös manipulációja következtében a nyomozás adatai szerint több anya életét veszítette*. Tény az is, hogy a botrányban több igen előkelő urinó is érdekelve van.

A bűnös üzelmeknek egy névtelen levél alapján *Pokomándy Károly* tb. kapitány és *Bakos József* járási őrparancsnok jött a nyomára. A levél arra figyelmeztette a rendőrséget, hogy a Hódmezővásárhelyhez tartozó *Martélyon* bűnös üzelmeket folytat az ottani szülésznő. *Pokomándy Károly* tb. alkapitány e feljelentés folytán folyó hó 2-án *Martélyra* ment s ott megtudta, hogy *Kádár Sándorné Balog Zsófia* gyanus körülmények között ezelőtt három héttel meghalt. Azonnal megindította a nyomozást, mely meglepő eredményekkel járt.

Kiderült, hogy *Kádárné bűnös üzelmeknek az áldozata*, melyet rajta a mártélyi bába, *Fülöp Istvánné Sebestyén Erzsébet* hajtott végre, ki bevallotta, hogy *Kádárné belső részei össze voltak szurkálva s halálát az angyalcsinálás következményei okozták*.

Ezen eset után azonnal tovább folytatta a nyomozást s egy másik asszony bevallotta, hogy a mártélyi bába rajta is követelt el műtet, sőt egy vásárhelyi bábát is emlegetett, ki szintén ilyen módon keresett nála angyalcsinálásért pénzt.

A nyomozás szálai ekkor tehát már Hódmezővásárhelyre is bevezettek, hol azonnal letartóztattak három tudós nőt, kikre bebizonyosodott, hogy *több mint tíz esetben követtek el angyalcsinálást*. A letartóztatott bűnösök között van *Hoffer Mária* és *Német Juliánna* városi szülésznő is.

Pokomándy kapitány tegnap egész délelőtt folytatta a kihallgatásokat, de részletesebb adatokat még nem közölhetünk, mivel azokat úgy a csendőrség, mint a rendőrség a nyomozás érdekében elhallgatja.

Sok hühó.

A horvátok harcot hirdetnek.

Zágrábban minden csendes.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, július 8.

Mióta a horvát képviselők Zágrábba értek, állandó vészkiáltásokkal van tele a levegő. A derék urak késhegyig menő harcot hirdetnek és véres kardot hordoznak körül Horvátországban, anélkül azonban, hogy valami különösebb emóciót tudnának kelteni. Utcai tüntetés ugyan akad, hangzatos frázis is van bőven, de egyéb nem igen történik. Ami rendjén is van.

Távirati tudósításunk:

Zágráb, július 8. A városban a nyugalmat semmi sem zavarja. Egyedül a Jellasic-szobron elhelyezett transparent és a rendőrök által megerősített őrség a magyar épület előtt, emlékeztet a legutóbbi demonstrációkra. „Fucsek-Fucsek“, ez a bannak csuf neve, mindenkinek az ajkán van. A felsővárosban az egyik ablakban látható Medákovics, a tartományi gyűlés elnöke, aki a végrehajtó bizottság tagjaival tanácskozik a csütörtöki megnyitótól. A horvát főváros csendes nyugalmát semmi sem zavarja. A báni épület egészen csöndes. A bán szándékát senki sem ismeri. Az egyedüli kérdés, mely a közvéleményt dominálja, az, hogy a bán meg fog-e jelenni a csütörtöki megnyitón ülésen, vagy nem.

Drohobeczky Gyula, a békeközvetítő körösi püspök ismét nyilatkozik és pedig *optimista* módon.

— Nem igaz, — mondotta a horvát békebarát képviselő, — hogy Horvátország forrong. A bánról csak azok beszélnek lázongó hangon, akiknek nincsen veszteni valójuk. Nagyon csalódnak azok a horvát politikusok, akik azt hiszik, hogy Horvátországban olyanformán lehet a nemzeti ellenállást szervezni, mint ahogyan a magyar koalíció megcsinálta. Ezt Horvátországban nem lehet, mert a megyei tisztviselők a kormány kinevezett hivatalnokai, akiket nem lehet belevinni abba, hogy a kormány ellen állást foglaljanak. *Anarchiát csinálhatnak, de törvényes ellenállást nem.*

A körösi püspök meg van róla győződve, hogy a horvát közvélemény hangulata *rövidesen megváltozik*, mert szerinte az, aki a viszonyokat alaposan ismeri és a dolgok mélyére lát, tudja, hogy a horvátok és szerbek között hosszabb ideig tartó barátság és szívélyes viszony el nem képzelhető.

Csáktornya, július 8. Vrbanics horvát képviselő tegnap Varasdón beszámolót tartott, a hova öt 30 férfi és hölgyből álló társaság kísérte. Midőn a társaság Csáktornyára érkezett, a horvátok zajosan tüntettek Vrbanics mellett. A pályaudvaron lévő magyarokat a horvátok eljárása felizgatta. Az állomásfőnök felszólította a horvátokat, hogy csöndesen viselkedjenek, mire ők az étterembe vonultak. Ott Magdics képviselő beszélt, kijelentve, hogy a magyarokkal *késhegyig folyó harcot fognak vívni*. Eközben a horvátok a jelen lévő magyarokat folyvást ingerelték. Már-már összeütközésre került a sor; a horvátok

késeket ragadtak, mikor a rohamlépésben érkező csendőrség a tüntető horvátokat szétkergette. A horvátok közül a csendőrség 12 férfit és hat hölgyet letartóztatott, de kihallgatás után szabadon bocsátották őket. A rendőri kihágáson kívül a magyar nemzet elleni izgatásért is bünvádi feljelentést tettek ellenük. A városban óriási az izgatottság, de további izgatás nem történt.

Zágráb, július 8. A hivatalos lap mai száma királyi kéziratot közöl, amely szerint a horvát országgyűlés további intézkedésig *elnapollatik*.

Ezzel az elnapollással az alkotmányos életben szokatlan dolog történt, amennyiben az országgyűlést saját elnapollása közben érte a királyi elnapollás, amelynek hírére nyugodtan fogadták Zágrábban, mert erre az intézkedésre el voltak készülve.

A párbajképes csábító.

Katonatragédia.

A kapitány mostohalánya.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, július 8.

Néhány hét előtt néhány soros hirben közöltük, hogy egy felvidéki városban állomásozó honvédszázados századosa öngyilkosságot követett el. A tett okát akkoriban nem írták meg, most azonban kiderült, hogy az öngyilkosságnak megrázó előzményei vannak. A százados ugyanis csak azért vált meg az élettől, mert tisztársát, mostohalányának csábítóját oly becstelennek tartotta, hogy becsületbirósági határozat dacára sem akart vele megverekedni.

Az ügy kényességére való tekintettel a nevek mellőzésével közöljük az esetet, amelyek érdekes részletei a következők:

Két évvel ezelőtt egy felvidéki városban N. honvédszázados nőül vett egy idősebb özvegyasszonyt, akinek 12 esztendő leánya volt. A százados házában sűrűn fordultak meg tisztársai és ezek között egy százados, aki testi-lelki jóbarátja volt a fiatal férjnek. Ez a százados is nős ember volt, akinek gyermekei is voltak és ezért mindenki azt hitte róla, hogy tisztán barátságból látogatja meg szinte naponta százados bajtársát.

Egy év múltán azonban kiderült, hogy a százados gyakori látogatása nem a barátnak, hanem a 12 éves mostohalányának szólt, aki vel a nős tiszt formális szerelmi viszonyt folytatott. Közel egy évig titokban maradt a dolog, de tavaly fülébe jutott a leány apjának, aki azonnal figyelmen kívül kísérte barátját. Egy alkalommal éppen a háznál időzött a csábító, amikor N. százados váratlanul otthon termett és leányával bizalmas *téte-á-téte* ben találta a tisztársát.

N. főlháborodva *kiutasította a százados* a lakásáról, mire a csábító egy őrnagy és egy kapitány útján provokáltatta a leány apját. Ez meg is nevezte segédeit, de azt az utasítást adta nekik, hogy párbajföltételeket ne állapítsanak meg, mert olyan becstelen emberrel, amilyen a csábító százados, nem verekszik meg.

A segédek jelentést tettek az esetről a felettes katonai hatóságnak, amely viszont becsületbiróságot küldött ki a kényes ügy megvizsgálására. Hosszas vizsgálat, kihallgatás és többszöri gyűlésezés után a becsületbiróság kimondta, hogy N. századosnak *fegyveres*

elégítélt kell adnia a lakásáról durván kiutasított tisztársának.

A bíróság határozatát közölték a provokált századosal, aki erre kijelentette, hogy *inkább agyonlővi magát*, semhogy megverekedjék a leánya csábítójával. A százados így is tett. Egy nappal a bírósági döntés kézhez vétele után lakásán revolverrel *lőbe lőtte magát és nyomban meghalt*. Temetésén, amely a múlt héten volt, megjelent a hadbíróóság kiküldöttje is, aki azóta vizsgálatot folytat az öngyilkosság ügyében.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Kedd: Sogun, operette. Yukito Toro lövőművész föllépte.

Szerda: A vig özvegy, operette. Aradi Aranka vendégfölléptével.

Csütörtök: A tavasz, operette. Aradi Aranka vendégfölléptével.

Péntek: A táncos regiment, vigjáték. Yukito Toro lövőművész föllépte.

Szombat: Láthatatlan kezek, dráma. Bemutató előadás. Yukito Toro lövőművész föllépte.

* Boszorkányvár. Milöcker rég nem játszott operettje, a Boszorkányvár ment üres nézőtér előtt, pedig a kitűnő előadás nagyobb érdeklődést is megérdemelt volna. *Wlassák Vilma*, Sz. Rontay Boriska, *Hunyady, Leövey és Faludy* valósággal brillíroztak. A csekély számú közönség egész este ünnepelte őket. — Ma este lépett fel *Jukito* Toro japán kapitány, aki mesés ügyességű lövőmutatványokkal szórakoztatta a közönséget.

* Láthatatlan kezek. A játékrenden hirdett *Bernát* e hétről elmarad és helyette *Mé száros* Kálmánnak, a színészegyesület igazgatójának szenzációs nihilista drámáját mutatják be szombaton. A dráma címe *Láthatatlan kezek* s a nyári idény szenzációjának ígérkezik. A darab óriási kiállítással és teljesen új, az operaház festőjétől festett díszletekkel kerül színre. A cselekmény folyamán az anarkisták nyílt színen, a közönség szemelátára levegőbe röptenek egy robozó vonatot. A darabban részt vesz a színtársulat egész személyzete.

* Aradi Aranka vendégjátéka. Két estén lép fel a színházban *Aradi Aranka*, akit kedvns ismerősként lát viszont közönségünk. A művésznő, bár szerződése más városhoz köti. Itthon van Aradon, hiszen a nevét is a szülővárosától vette. Valahányszor idehaza vendégszerpel, kiváló énekes szerepeket választ és különösen Szép Helénája a *Zilahy* rezsím utolsó évében fényes sikert hozott a művésznőnek. Szerdán a *Vig özvegy*, csütörtökön pedig a *Tavasz* operette-ben lép fel.

Sarlot Domokos távozása.

Harminckét év után.

Az utolsó szabadság.

— Az Aradi Közlöny tudóstíjtójától. —

Arad, július 8.

Aradvárosának egyik legrégebb, érdekes főtisztviselője, *Sarlot Domokos* rendőrfőkapitány ma átnyújtotta *Varjassy* Lajos polgármesternek a kérvényét, amelyben megrendült egészségi állapotára való tekintettel újabb három havi szabadságot kér. A *Posgay* Lajos dr. t. főorvos bizonyítványával támogatott kérvényt a város szerdai közgyűlésén tárgyalja a törvényhatósági bizottság, amely előreláthatólag teljesíteni fogja Sarlot kérését és megadja a három havi szabadságidőt.

Értesülésünk szerint a népszerű főtiszt ez újabb szabadságának leteltével nem tér vissza hivatalába, hanem *nyugdíjaztatása iránt fog folyamodni*. A törvényhatósági bizottság tehát, alkalmasint szeptember

végén foglalkozik Sarlotnak nyugdíjaztása iránti kérvényével, amelynek kedvező elintézése esetén 32 évi kiválóan munkás és buzgó városi közszolgálat után a magánéletbe vonul Aradváros jelenlegi rendőrfőkapitánya.

Sarlot Domokos három évtizednél tovább tartó hivataloskodását sokkal jobban ismerik és méltányolják, semhogy most, közeli távozása idejében szükség volna érdemeinek felsorolására és odaadó munkásságának bővebb fejtegetésére. Még élénk emlékezetben vannak azok az ünnepek, amelyeket a város közönsége Sarlot 25 éves közszolgálati jubileumakor 1900. decemberében tiszteletére rendezett és amelyek megisméltődtek, amikor a király a Ferenc József-rend lovagkeresztjével kitüntette. — Mindeniken megnyilatkozott, a rokonszenv és közbecsülés Sarlot Domokos iránt, aki mint városi aljegyző kezdte meg közszolgálatát és fokozatosan a város egyik legdiszesebb, de legnagyobb felelősséggel is járó állásába emelkedett. Ebben a rendőrfőkapitányi állásában valóságos újjászervező munkát végzett a közbiztonság terén és bár aránylag igen szerény eszközökkel bocsátottak rendelkezésére, a hatalmasan fejlődött városban sokszor igen nehéz viszonyok között is általános megelégedésre töltötte be rendeltetését az ő vezetése alatt működő testület.

Az utóbbi években Sarlot rövidebb-hosszabb ideig gyengélkedett s ezért több ízben keresett föl fürdőhelyet. Hat héttel ezelőtt is Karlsbadba utazott, ahonnan azonban tíz nappal ezelőtt nem a legjobb egészségnek örvendő érkezett haza. A hosszú és nehéz közszolgálati munkásság kifárasztotta Sarlotot és megviselte idegzetét, amelynek pihentetése végett most szabadságért, ennek leteltével pedig nyugdíjazásáért folyamodik.

HIREK.

Öngyilkosság a Baross-parkban.

Arad, július 8.

Ma délelőtt a Baross-parkban sétáló közönség között nagy pánikot keltett egy revolverlövés. A játszó gyermekek pajkos kiáltásba s a madarak csicsérgésébe beleszólt a gyilkoló szerszám dördülése. Egyszerre elhallgatott a vidám kiáltás s megrémült emberek futottak abba az irányba, amerről a revolverlövés hallatszott.

Körülbelül tizenegy óra felé történt, hogy a Baross kioszk feljáromával szemközt levő padon egy fiatalember egy öt milliméteres forgópisztolylyal a szájába lőtt és vértől borítva, eszméletlenül esett össze. Az öngyilkosság híre néhány perc alatt elterjedt a Baross-parkban, amelynek minden részéről ijedt emberek siettek az öngyilkosság színhelyére.

Az esetről értesítették a rendőrséget, ahonnan Vidéki Gusztáv ügyeletes rendőrtiszt és Posgay Lajos dr. városi főorvos mentek ki a Baross-parkba. A rendőrtiszt megállapította, hogy az öngyilkos fiatalember Bocsmanka János 19 éves szabósegéd, a Martics és Paák cég alkalmazottja. Posgay dr. megvizsgálta a fiatalember sérülését és konstataálta, hogy az életveszélyes. Az eszméletlen fiatalembert az időközben megérkezett mentők beszállították a vármegyei kórházba.

Bocsmankánál semmiféle írást nem találtak, amelyből meg lehetne tudni, hogy miért

lett öngyilkos. Valószínűleg szerelmi bánat kergette a fiatal szabósegédet a halálba.

A kórházban azonnal ápolás alá vették a szerencsétlen ifjút, aki azonban nem tért magához s így az orvosok lemondtak arról, hogy megmentésük az életnek. Ma délután beállott az agónia s Bocsmanka János rövid haláltusa után a kórház egyik kórtermében kilehelte a lelkét, talán éppen abban a pillanatban, amikor a katonazenekar vidám indulóba kezdett a Baross-parkban, az öngyilkosság színhelyén.

Meg kell emlékeznünk arról is, hogy amikor az öngyilkosság hírére a Baross kioszkból meg akarták telefontolni a rendőrségnek, a telefonközpont csak jó tíz perces csengetés után jelentkezett s az izgatott jelentéstevő haragos kifakadására ezzel válaszolt:

— Kérem, mi el vagyunk foglalva!

— **Meghívás.** Felkérem a törvényhatósági bizottság tagjait, hogy holnap délután öt órakor a városháza emeleti tanácstermében megtartandó értekezleten megjelenni sziveskedjenek. Müller Károly.

— **A király Gmundenbe megy.** Gmundenből jelentik, hogy a király ma délután a Cumberlandi s württembergi hercegek látogatására odaérkezett. Az uralkodót Ischlbe való vissza utazásakor a fürdőközönség és a lakosság lelkes fogadtatásban részesítette. A város zászlódiszt öltött.

— **Wekerle nyilatkozata a német Reichstagban.** Berlin-ből táviratozzák: A német képviselőházban interpellációt jelentettek be Wekerle Sándor magyar miniszterelnöknek az okkupált tartományok állására vonatkozólag tett nyilatkozata dolgában. Ezt a nyilatkozatot akkor tette Wekerle, amikor Tuskán Gergely horvát képviselőnek, a magyar kormány horvát politikája tárgyában hozzáintézett interpellációjára válaszolt és elmondta, hogy Magyarországnak Boszniára Szent István koronájának jogán van igénye. A németek ugyanis azt hiszik, hogy amit Wekerle mondott, az ellenkezik a berlini szerződéssel. A kérdést most a kormány bécsi tartózkodása során tanácskozás tárgyává teszi és remélik, hogy sikerülni fog a félreértéseket helyrehozni. Egyelőre az látszik valószínűnek, hogy Wekerle nyilatkozatával bakot lőtt, mert az 1878-iki megszállás jogcíme tényleg nem az volt, hogy Bosznia valamikor a magyar korona tartományai között szerepelt, hanem a nagyhatalmak megbízása.

— **József főherceg kóser-vendéglőben.** Miskolcra táviratozzák: József főherceg tegnap automobilon Miskolcra érkezett, ahonnan rövid tartózkodás után tovautazott. A főherceg miskolci tartózkodása alatt kedves epizód történt. A főherceg megszólított egy rendőrt és megkérdezte, hogy melyik a leközelebbi vendéglő. A rendőr Szűsz Károly Lloyd szállóbeli kóser-vendéglőjébe utasította az előtte ismeretlen katonatisztet. József főherceg elment az étterembe, megebédelt és néhány képeslevelező lapot írt. A közönség csakhamar felismerte a főherceget és lelkes ovációban részesítette.

— **Aradmegye gyűlései.** Ma délelőtt 9 órakor Aradvármegye törvényhatósági bizottsága Károlyi Gyula gróf főispán elnöklété alatt rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen csak néhány sürgős, jelentéktelen tárgyat intéztek el. A megye közönsége által a honvéddhadapródiskolánál létesített alapítványi helyet az egyetlen pályázónak, Mike József borosjenői gyógyszerész fiának adományozták. Belügyminiszteri rendelet értelmében hét községben segédjegyzői állások

szervezését határozták el, amelyeknek 1000 koronás javadalmazása a községek háztartásának terhére fog pótolatni. Két lényegtelen községi határozat jóváhagyása után a főispán berekesztette a közgyűlést, amelyet az állandó választmány ülése előzött meg.

Délelőtt 10 órakor a megye közigazgatási bizottsága tartotta rendes havi ülését. Ezen az állami hivatalok vezetőinek jelentései után a Szatmármegyébe áthelyezett Kellner György törvényhatósági állatorvos elbucszott a megye közönségétől, megköszönve az öt évi működése során tapasztalt támogatást. Vásárhelyi József indítványára a bizottság jegyzőkönyvi elismerést szavazott Kellnernek a megyei állategészségügyet eredményesen szolgáló munkásságáért. Több községi és magánfelek által benyújtott felelkezés elintézése után az ülés véget ért.

Az 1908. évi ideiglenes választói névjegyzék ellen benyújtott felszólalások és észrevételek letárgyalására ugyancsak ma délelőtt ülést tartott a megye központi választmánya. A ma kiigazított választói névjegyzék elleni főlelkezesek fölött a királyi kuria fog határozni.

— **Az ex-lex réme.** Budapest-ről táviratozzák: Egy estilap értesülése szerint Wekerle Sándor miniszterelnök a parlament őszi ülésének legelején terjeszti be az 1908. évi költségvetést. Wekerle most határozta el magát e lépésre, amikor megtudta, hogy a függetlenségipárt visszautasítja a házzsabályrevízióknak még gondolatát is. Oka pedig a költségvetés gyors beterjesztésének az, hogy ősszel a kormánynak elő kell állania az ujoncemelés kérdésével, amelynek tárgyalása esetleg ex-lexbe kergeti az országot. Az ex-lexet tehát úgy akarja a kormány elkerülni, hogy mindjárt a költségvetéssel kezdi a parlament munkáját.

— **Apponyi a vidék kulturájának emeléséért.** Budapest-ről táviratozzák: Apponyi Albert gróf közoktatásügyi miniszter tudvalevőleg nemrég leiratot intézett a muzeumok és könyvtárak országos felügyelőségéhez, kérve azoknak a városoknak a megjelölését, amelyekben kulturházak emelése kívánatos, mert a jövő évben a miniszteriumnak e célra 500,000 korona áll rendelkezésére és ennek hováfordításáról határozni kell. A felügyelőség a miniszternek részletes proposíciót tett, amelyről azonban csak az szivárgott ki, hogy három csoportba osztották a vidéki városokat. Az első csoportban azok a városok vannak, amelyekben már van kulturintézet és ennek csak bővítése és kiterjesztése volna szükséges. A második csoportba tartozó városokban nincs kulturház, bár kívánatos volna s a harmadikban olyan városok szerepelnek, amelyekben lassanként szintén föl kell állítani ilyen házakat.

— **Amerikai bevándorlási bizottság Magyarországon.** Budapest-ről táviratozzák: Az Egyesült Államok bécsi nagykövete, Francis S. Károly; Dillingham C. Vilmos Vermont állam-beli szenátor és Weehler Vilmos kaliforniai gyáros tegnap este Budapestre érkeztek az amerikai bevándorlás tanulmányozására. Eljárásokról azt az értesítést adták, hogy az Egyesült Államok törvényhozása bizottságokat küldött ki az egész világ minden részébe, hogy tanulmányozzák az Amerikába való bevándorlás okait és körülményeit. A Budapestre érkezett bizottság előbb Olaszországban járt s onnan Bécsbe ment az osztrák viszonyok tanulmányozására. Weehler már Fiumában is időzött és ott az amerikai hajózáratokat tanulmányozta. A bizottság tagjai tanulmányokról senkinek sem adnak fővilágosítást és csupán küldőknek, az

amerikai törvényhozásnak fognak jelentést tenni. Azt azonban hangsúlyozzák, hogy nem az egyes országok kivándorlását, hanem az amerikai bevándorlást óhajtják tanulmányozni. A bizottság ma délelőtt tisztelegni akart Kossuth Ferencnél és Andrássy Gyulánál, de egyik minisztert sem találta, mire Apponyi Albert grófnál tettek udvariassági látogatást, aki ma este meghívta őket a Park-klubba. Az amerikai nagykövet ma este a Tátrába utazik, míg a bizottság többi tagja megvárja Andrássyt és Kossuthot s tanulmányozni fogja a magyar kivándorlást.

— **Sratt Katalin életveszedelemben.** Ischlből táviratozzák: Sratt Katalin tegnap életveszedelemben forgott. Stájerországi nyaralójából délután csónak kirándulásra indult. Unterach falunál járt már a csónak, amikor hirtelen zivatar kerekedett, amely oly erős volt, hogy a kormányt és az evezőket eltörte. A csónak tehetetlenül hanykolódott a habokon, s bár a benne ülők életveszedelemben forogtak, senki sem mert a viharos tóra szállani, hogy megmentse őket. Végre a vihar partra verte a csónakot s ekkor kötelet dobtak feléjük s kihúzták a hajótörötteket. A királyt táviratilag értesítették az esetről.

— **Bombamerénylet egy vonat ellen.** Varsóból táviratozzák: Egy katonai vonat ellen, a mely két gárdaezredet szállított Pétervárra, ismeretlen felfegyverzett merénylők Lapy közelében bombamerényletet követtek el. A merénylők először négy bombát dobtak a vonat elé, ezek azonban nem robbantak fel, majd egy kézi granátot vetettek, amely felrobbant, de csekély kárt tett a vágányokban, úgy hogy a vonat akadálytalanul folytathatta útját. A merénylők elmenekültek.

— **A Tulipán sorsjáték huzása.** A Tulipán sorsjáték nyereményeit 7 és 8 án sorsolták ki dr. Mülek Lajos kir. közjegyző irodájában. Az 500 kor. értékű nyeremény a 472 számú, a 100 koronás nyeremények az 5170, 1739 és 2526 számú sorsjegyekre estek. A 40 koronás nyeremények nyerő számai 4705, 4875, 4106, 5095, 5790, 2166, 6774 és 4643. 15 koronás nyeremények: 4194, 5077, 6367, 4355, 4659, 4337, 4360, 4447, 1703, 6449, 4632, 1710, 7136, 2456, 6447. A sorshuzást ma és következő napokon folytatják.

— **Vizsgálat a pékmunkások szakegyletében.** Varjassy Lajos polgármester elrendelte a pékmunkások szakszervezetének a felülvizsgálását is, melylyel ifj. Varjassy Lajos dr. rendőrfogalmazót bízta meg. Szombaton délután megjelent a rendőrfogalmazó a pékmunkások szakszervezetében és felszólította Schaubach Ferenc elnököt a pénztári könyvek és naplók előmutatására. Az elnök azonban ezt megtagadta, ama kifogással, hogy neki erre nincsen ideje, mert munkába kell mennie. Varjassy Lajos rendőrfogalmazó figyelmeztette a bekövetkező eshetőségekre, amely a szakszervezet további működésének a beszüntetését vonhatja maga után. Dacára ennek, Schaubach ismételve megtagadta a rendőrfogalmazó kérelmének a teljesítését. Mire jegyzőkönyvet vettek fel s azt Varjassy Lajos polgármester elé terjesztették. A polgármester még a mai nap folyamán felírt a belügyminiszterhez a süttömunkások szakszervezetének feloszlatása iránt.

— **Betörés egy földbirtokosnál.** Budapestről táviratozzák: Wertheim Ármin földbirtokos lakásán, amely a főváros egyik legforgalmasabb utcájában, a Váci-köruton van, tegnap éjjel betörték. A betörő még akkor is a házban volt, mikor korán reggel iparosok jöttek a lakásba, hogy holmi javításokat eszközöljenek. Mikor a

betörő észrevette, hogy baj van, egy lepedőből csavart kötelen az utcára ereszkedett, ahol egy postás biciklistára esett. A betörő hamarosan talpra ugrott és elszaladt. Egy rendőr utána iramodott, de már nem találta, Wertheim lakásáról mintegy huszezer korona értékű ezüst nemű és ékszer tűnt el.

— **A vészfék.** Tegnapelőtt Mikalaka és Ujmikalaka között a motoros vasuton valaki meghúzta a vészféket. A vonat azonnal megállt, s az utasok ijedten ugráltak ki a kupékból. Hamarosan megállapították, hogy semmi baj sincs, s hogy a vészféket egy Müller János nevű 11 éves pankotai fiu húzta meg csintalanságból. A fiatal delikvenset Gyorokig vitték s átadták az állomási rendőrnek. Kihágásért megindítják ellene az eljárást.

— **Hegyi Antal munkában.** Csongrádról táviratozzák, hogy Hegyi Antal tegnap délelőtt néhány ezer főből álló közönség részvételével népgyűlést tartott, amely Hegyi javaslatára határozatilag kimondta, hogy felszólítja a három csongrádi pénztinteztet, továbbá Csongrád városát és a birtokos gazdaközönséget, hogy tekintettel a vasuti és hajózási összeköttetés fejlesztésére, a csongrádi országos hírű kitűnő gyümölcs és bor értékesítése céljából létesítsenek egy részvénytársaságot, melynek első feladata legyen a gyümölcs szállítására alkalmas rakodóhelyiséget és alatta borpincét építeni.

— **Bukovinai munkások Aradon.** Tegnap este újabb csoport bukovinai kőműves érkezett Aradra az Acsev. vonaton. Ezek Szegedről jöttek, a hol már nélkülözhetőkkel váltak s most egyelőre a Szucsú-féle ház építkezésénél helyezik őket munkába. A bukovinai munkásokkal együtt hatvannégy olyan kőműves dolgozik már Aradon, akik az építőiparosok szövetségének föltételeit elismerték. Az ilyen asztalossegédek száma eddig 59. Ha az utóbbiakhoz hozzászámítjuk a Sebesy Ferenc asztalosiparos vállalkozását, melyben az aradi vár rabmunkaerejének felhasználása iránt kötött a katonai parancsnoksággal szerződést és egyelőre tizenhat gyalupaddal ma reggel megkezdte a munkát a vár kazamatáiban, úgy megállapíthatjuk, hogy 76 főnyi személyzet végzi a szövetségi asztalosok munkáit. Az aradi munkások közül a mai nap folyamán nyolcan aláírták a szövetségnek munkafeltételeit és a Czeiler és Szathmáry féle asztalos gyárban munkába állottak.

— **Összeszúrka képzés.** Párisból táviratozzák: Poussin a Louvrebán kiállított Özönvíz című képét ma délután egy ember késsel összeszúrta.

— **Szerencsétlenség az aradi pályaudvaron.** Ma délelőtt tíz órakor az aradi pályaudvaron tragikus szerencsétlenség történt. Kádas János máv. szertáros egy szénrakásra ment fel, hogy kitérjen egy közeledő mozdony elől. A szertáros azonban lecsuszott a szénrakásról s a mozdony kereke alá került. A mozdony Kádast darabokra szakgatta. A szerencsétlenségről értesítették a rendőrséget, ahonnan Vidéky Gusztáv ügyeletes rendőrtiszt és Posgay Lajos dr. városi főorvos mentek ki a helyszínére, de már csak a beállott halált konstatálhatták. A felismerhetetlenül széttroncsolt holttestet a felső temető halottas kamrájába szállították.

— **A szerelmes házmeister.** A meleg éjjelekre való tekintettel B. Mária, egy szemre való tizenhét éves szobaleány, aki a Zrínyi-utca 4. számú házban szolgál, rendszeren künn szokott aludni az üveges folyosón. Ilyenkor a folyosó ajtaját gondosan elzárja, az ablakokat azonban kinyitja, hogy hűvösebb legyen a levegő. Ezt a körülményt már néhány nappal ezelőtt megfigyelte W. Pál házmeister, akinek képzeletét rendkívül befolyásolta a nyitott ab-

lak s az alvó leány. Addig addig gondolt a dolgra, míg tegnap éjjel 3 óra felé felmászott a magas félemeletre s az ablakon át, akárcsak valami Romeo, behatolt szíve hölgyéhez. Lábujjhegyen a nyoszolyához sietett s megakart csókolni a leányt, aki ijedten ugrott fel és segélyért kiabált. A nem várt fogadtatásra W. Pál az ablakon át eltávozott, de a botrány már megtörtént s így B. Mária becsületsértés címén megtette a feljelentést a szerelmes természetű házmeister ellen.

— **Gyermekgondozónői tanfolyam Aradon.** Az aradi Fehér Kereszt-egylet, amely szép sikerrel működik a gyermekvédelem emelésén, augusztus 1 én ismét gyermekgondozónői tanfolyamot rendez. A tanfolyamra főlévétetnek oly intelligens nők, 16 éves kortól 30 éves korig, akik polgári iskolát vagy legalább is hat elemi osztályt végeztek. A fölvétel iránti folyamodványokat július 20 ig kell az aradi állami gyermekmenhely igazgatóságához benyújtani. A tanfolyam az állami gyermekmenhelyben tartatik s a résztvevők ott lakást, oktatást és teljes ellátást nyernek díjtalanul. Kívánatos, hogy minél több nő jelentkezze a tanfolyamra, amelynek elvégzése után a Fehér Kereszt-egylet gondoskodik a gondozónők elhelyezéséről.

— **Vonatösszeütközés.** Milanóból táviratozzák: Ma délelőtt egy Turinból érkező tehervonat összeütközött egy Ponte Cerezioba menő vilamos vonattal. Az összeütközés a milanói pályaudvar közelében történt. Mintegy 20 ember megsebesült, ezek közül négy ember súlyosan. Több kocsi kisiklott és jelentékenyen megsérült.

— **Zátonyra került hajó.** Viktoriából táviratozzák: A Hudson Bay-Company Mount Roal nevű gőzöse, amely a Skeena folyón közlekedik, egy sziklaszorosban zátonyra jutott. Hír szerint az utasok nagyrésze a szoros egyik szigetére menekült. A legénység közül ötön a vízbe fultak, az utasokat megmentették.

— **Csak jó áru kapható** Hegedüs Gyula kefe, pipere, illatszerek és fodrászkellékek kereskedésében, Aradon, Andrássy tér 15. Nagy választék valódi angol tenniszverők, tenniszlapda, football, gummi-lapda, utazó kosarak, francia és angol illatszerekben, 1259

— **Rovarpor, bolhák, legyek, poloskák, svábok** ellen leghatásosabb Vojtek és Weisznál. 201

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása —

Budapest, július 8.

Kínálat és vételkedv mérsékelt, 40 fillérrel magasabb árak.

A tőzsdén ma újabb emelkedés volt.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Déli szárlat	5 órai szárlat
Buza októberre	11.45—11.46	11.50—11.51
Zab októberre	7.93—7.94	8.01—8.02
Rozs októberre	8.86—8.87	8.92—8.93
Tengeri júliusra	6.—6.01	6.04—6.05

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	651.75
Magyar hitelrészvény	750.50
Osztrák-magyar államvasuti részvény	660.75

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Julius 8. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban — fillérig; közép páronként 300—400 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 136—137 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogrammig terjedő sulyban 140—141 fillérig; könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 141—142 fillérig. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül sulyban — fillérig; közép páronként 240—260 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig. Sertéslelészám: Julius 5. napján volt készlet 37.903 darab, július 6. napján főlhajtatott 812 darab, július 6. napján elszállított 293 darab, július 7. napjára maradt készletben 38.422 darab.

A hizott sertésüzlet irányzata: Változatlan.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Wallfisch Károly bűnügye. Évek óta húzódik már Wallfisch Károly bűnügye az aradi kir. törvényszéken. Wallfisch ugyanis a Forráv. utcában levő Löwy Dávid és fia újpesti faárugyár fiókjának volt az üzletvezetője és ezen minőségében a cég pénzéből nagyobb összegeket elköltött. Ebben az ügyben már számtalanszor volt kitérve a főtárgyalás, melyet azonban különböző okok miatt sohasem lehetett megtartani. Legújabbban folyó hó 13-ára volt kitérve a főtárgyalás. Időközben azonban ebben az évek óta húzódó bűnügyben váratlan fordulat állott be, amennyiben a *károsult cég feljelentését visszavonta*. Így a főtárgyalás, melyre mintegy huszonöt tanu volt beidézve, elmarad.

§ Lamm Hugó támadói Vácott és Illaván. Azt a semmisségi panaszt, amelyet az esküdtszék ítélete ellen Lamm Hugó támadóinak védője benyújtott, a Kuria elutasítván, *Antali Elemérnek és Opreán Józsefnek* utolsó reménye is elenyészett arra nézve, hogy rövidesen kiszabaduljanak a börtönből. Tekintettel a hosszú büntetésre, az igazságügyminiszter intézkedett a két jó nadár végleges elhelyezése iránt. Az igazságügyminiszter rendeletét tegnap hajtották végre s Antali Elemért *váci*, Opreánt pedig az *illavai* fegyházba szállították.

VÁROS ÉS MEGYE.

Aradváros közgyűlése.

— A tárgysorozat. —

Folytatólagos sorrendje az Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottságának 1907. évi július hó 10-én d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésében tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak. 39. A gazdasági széknek jelentése a külvárosi utak homokolása iránt megtartott árlejtés eredményéről. 40. A tanács előterjesztése a színházi csillárnak izzó lámpákkal, valamint a színpadnak 2 reflektorral való ellátása iránt. 41. A hidbizottságnak jelentése a fájármás hid javításának befejezéséről. 42. Milinkovits János (Jócza) utkaparóinak nyugdíjaztatása. 43. A Westinghouse-gyár értesítése arról, hogy a megrendelt automobil-omnibuszok egyikével Magyarország határától Arad városáig próba menetet kíván tartani. 44. Sarlot Domokos főkapitány kérvénye 3 havi szabadságidő megadására iránt.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

P. M. (Vinga.) Tényleg az én fiáról volt szó. A cikk írója, aki egy New-Yorkból jött s időközben ismét elutazott úrtól kapta értesüléseit, nem tud többet a fiuról, mint amennyit a cikkben megírt.

Steckenpferd-Bay-Rum

Bergmann és Társa Dresden és Teschen a/E., amely kitűnő szer fejkörpa ellen, valamint a haj idő előtti őszülése és hajhullás ellen E szer elősegíti a hajnövést és igen erős szer a reumatikus fájdalmak ellen. 2 és 4 kor. üvegekben kapható a gyógytárakban, drogueriákban, illatszerekkereskedésekben és borbélyüzletekben. 1048

IDEGENEK ARADON.

— Július 8 —

Fehér Kereszt szálloda. Báró Szacsavay Béláné és családja Kavna. — Knothy Gyula főbíró Birkis. — Koczándér D. kereskedő Déva. — Fogassy Gyula erdőmester Borossebes. — Hofbauer Irma Makó. —

Baróky Pál kir. alügyész Nagyvárad. — Fráter Pál ügyvéd Nagyvárad. — Halmos Andor igazgató Debrecen. — Sonnenstein József igazgató Losone. — Lukács Iván és neje Szeged. — Szemere Kálmán és családja Szeged. — Somogyi Lőrinc bérlő Gyöngyös. — Bodánszky Árpád lelkész Békéscsaba. — Csernák János hirdető Budapest. — Salli Imre kereskedő Grác. — Balla Miklós gazdálkodó Orosháza. — Germán Lajos gazdálkodó Orosháza. — Biró Márton vasuti hivatalnok Pancsova. — Péterfi József vasuti hivatalnok és neje Pancsova. — Moszkovics Emil utazó Budapest. — Bergi József utazó Budapest. — Boros Mór utazó Budapest. — Barabás Béla utazó Budapest. — Mencser Ignác utazó Budapest. — Czimmerman Béla utazó Budapest. — Kovács Dezső utazó Budapest. — Veisz Sándor utazó Budapest. — Engesman Lipót utazó Budapest. — Luszlig Tibor utazó Budapest. — Fischer Sámuel utazó Budapest. — Goldner Lipót utazó Budapest. — Murányi Simon utazó Budapest. — Lamberger Hugó utazó Budapest. — Kuliner Bernát utazó Bécs. — Varga Lipót utazó Bécs. — Adler Mór utazó Bécs. — Stern Manó utazó Bécs. — Back Albert utazó Bécs. — Ulgár Róbert utazó Bécs. — Rottman Henrik utazó Bécs. — Szűsz Béla utazó Bécs. — Steiner Kálmán utazó Temesvár.

Központi szálloda. Gál József főrendiházi tag Lukarec. — Danzinger Mór kereskedő és neje Budapest. — Schohatry Gusztáv kereskedő Bécs. — Hirschler Henrik kereskedő Bécs. — Novák Armin kereskedő Bécs. — Felhő Miklósné magánzó Szeged. — Filep Kálmán tisztviselő Nagylak. — Babes Emil dr. ügyvéd és jogtanácsos Budapest. — Krocker György kereskedő Budapest. — Meskó Sándor főispán Makó. — Müller Konrád fakereskedő Zürich. — Trachler József fakereskedő Zürich. — Bolyos József dr. főszolgabíró Borossebes. — Vajda Vilmos kereskedő Szeged. — Naszay Rezső kereskedő Nagylak. — Fischer Emil kereskedő Budapest. — Jakabfy Ernő dr. ügyvéd Temeskubin. — Strelinger Gyula ügynök Budapest. — Mleynek Ferenc gyáros Prága. — Buchwald Leo kereskedő Szabadka. — Frankfurter Samu kereskedő Budapest. — Kardos Samu mérnök Makó. — Guhrauer Ottó kereskedő Budapest. — Szántó Marcel kereskedő Nagybecskerek. — Pollák Gyula kereskedő Budapest. — Fenyves Vilmos dr. ügyvéd Temesvár. — Gruder Bernát Bécs. — Szabados Béla tiszthelyettes Karánsebes. — Vajda Vilmos kereskedő Szeged.

Vass-szálloda. Petrán György joghallgató Lippa. — Schön Lipót utazó Budapest. — Fuchsl Lipót utazó Budapest. — Jedlicska Jakab magánzó Temesvár. — Várady Jenő magánzó Facset. — Kabdebó Béla író Budapest. — Kálmán József kereskedő Budapest. — Prekurár N. esperes és neje Vajdahunyad. — Keszler Vilmos utazó Budapest. — Albu Kornéi joghallgató Brád. — Frank Frigyes utazó Budapest. — Weisz Gábor utazó Budapest. — Schenk L. utazó Budapest. — Gelber Jónás utazó Budapest. — Engel Árpád utazó Budapest.

Pannónia szálloda. Kemper Miklós utazó Budapest. — Schaller József dr. ügyvéd Nagylak. — Leinwatter Gyula gyáros Borossebes. — Gondócs István karmester Budapest. — Demkó János földbirtokos Nagyhalmagy. — Nyiry Rudolf Budapest. — Weisz Ignác kereskedő Almásalesil. — Meissey Kálmán gyáros Győr. — Hollender Miksa utazó Zombolya. — Argyelán János jegyző Szintye. — Toth Péter fodrász Battonya.

Nyári színház.

Kedden, 1907. évi július hó 9-én:

A sogun.

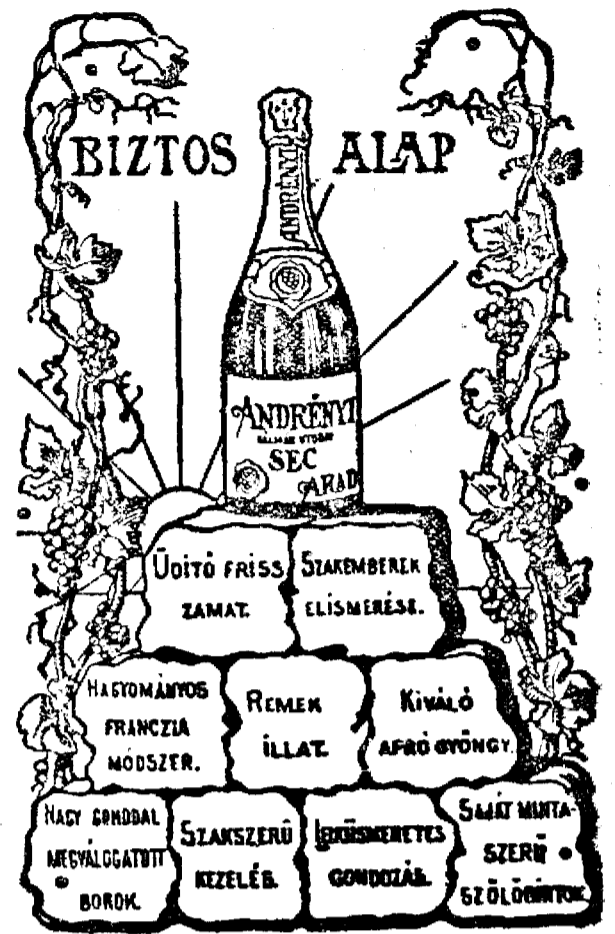
Amerikai operette 2 felvonásban. Irtá: Glyde M. Kinley. Fő díjtá: Fagó Jenő. Zenéjét szerző: Luders G.

SZEMÉLYEK:

Fle-Hé, sogun	Szathmári A.	Ti-Tu, nemes	Kun Irén.
Hán-i-Pánk	Faludi K.	Omi Omi	Zalai Margit.
Hönnny-Bönn	Kállai J. ón.	Spengel	Leövei Leo.
Ki-Otori	Feher A.	Ajtónálló	Kozma Pál.

Kezdete este 8 órakor.

NYILTTER.*

Csodásan és rögtön hat

lábizzadás ellen

Dr. Tsajkovszky-féle szer

Ha ezen folyadékkal naponta egyszer megnedvesítjük a lábakat, akkor kétszeri alkalmazás után teljesen és biztosan megszűnik a cipők, illetőleg a lábak undorító bűze.

Egy üveg ára 1 korona.

Főraktár: 288

G. Földes Kelemen

gyógyszerésznél

Arad, Deak Ferenc-utca.

Egy jó erkölcsű
fiu

tanulónak

felvétetik

Kell Manó,

női divat és rövidáru üzletében

Arad.

1702

Leichner és Fleischer

Arad, Szabadság-tér 17.

Aradvárosi és megyei telefon 475. szám.

Néhány napig

maradék

elárusítás!

Öltöny szöveteket

leszállított árban

772

árusítunk.

Nagy megtakarítás!

Szolid kiszolgálás!

Wolf János

uri és női cipész

Arad, Weitzer János-utca Minorita-p.

Kiváló minden e szakmába vágó munkákat a legszebb kivitel s a legújabb díjat szerint. Továbbá elvállalok abnormis lábakra **ortopéd-cipők** elkészítését, valamint az önkéntes uraknak előírás szerinti **bakkancs** vagy **csizma** elkészítését elvállalom, azon reménnyel, hogy a legnagyobb igényeknek megfelelek.

Tisztelettel

Wolf János.

586

Fogorvosi

és

fogtechnikai műterem.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy Aradon, József főherceg-ut 1. sz. házban

fogorvosi és fogtechnikai

műtermet nyitottam, a hol minden a szakmába illő műtétet pontosan és és jutányosan végzek.

Kiváló tisztelettel

VAJDA BENŐ

1572

fogorvos.

Gyakorlott

pénztárnoknő

fűszerüzletünkbe azonnali belépésre

kerestetik.

Írásbeli ajánlatok bizonyítvány-másolatok felszerelésével személyesen nyújtandók be naponként 2 és 3 óra között **Färber Lajos és Testvére** cégnél. 1728

Eladó ház!

A főtér közelében egy jó forgalmu

vendéglő

teljes berendezéssel, új tekepályával, új terrász, szép nagy kerthelyiséggel, villany- és gázvilágítással ellátva, továbbá 10 m. nagyságú elsőrendű téglyából épült istálló, ezenkívül 3 bérlakás, amely tisztán 10%-ot jövedelmez, kevés összeg hozzájárulása mellett családi viszonyok miatt

azonnal eladó,
esetleg bérbe adó.

Bővebbet a kiadóban. 1719

Azon urral, ki

ezen lapra figyelmeztetett holnap d. u. 5-6 óra közt találkozhatom a Forray-utca Nádasdy-palotában levő **Zinner Vilmos** mű órás és ékszerész kirakata előtt.

Férjhez mennék

azon urhoz, a ki arról biztosít, hogy a karika gyűrűt **Zinner Vilmos** ékszerésznél veszi meg, ahol jól és olcsón lehet vásárolni.

351

Hálás leszek

azon nemesszívű hölgynek ki, hogy a hivatalból el ne kesek megveszi azon szép és olcsó zsebórát, a melyet **Zinner Vilmos** mű órás Forray-utcal kirakata-ba láttam.

Legolcsóbb üzemerő malmok, mezőgazdasági gépek, stb. részére.

Kiszolgálás és javítás kivan zárva.

Költségnélküli vizellátása községek, gyártelepek, gazdaságok, mezői lakások, villák, vasúti állomásoknak, stb. **Megönözése** kertek- és parkoknak.

Leccapolása tavak- és téglagyáraknak, stb.

Tervek és költségvetések minden alkalmazási módra. **Tervezetek kívánatra a helyszínen felvételnek.**

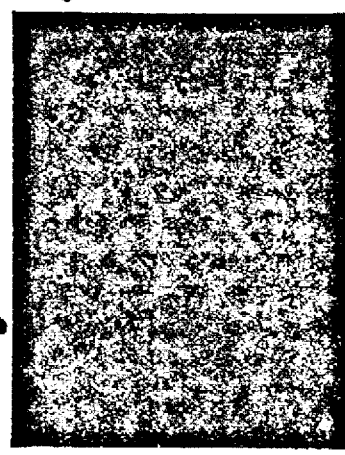
HOPP KÁROLY

műszaki-irodája, ARAD, Széchenyi-utca 5.

967

Önműködő szabályozás szélirány és szélerősség szerint. Legszolidabb szerkezet legmagasabb munkaképe

Sok millió előkelő urhölgy használja a világhírű

Földes-féle Margit-Cremet,

mely zsírtalan, ártalmatlan s rögtön szépít.

A Földes-féle MARGIT-CREME gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer **szeplők, májlottok, bőrtakák, pattanások, kiütések** s mindennemű **bőrbaj** ellen. A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely elhasználása után erről mindenki meg fog győződni.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár:

308

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában.

Saját

érdekében kísérelje meg mindenki 822

nap-és esőernyőket

első kézből

Nassan R.

nap és esőernyő készítőnél beszerezni.

Ugyanott áthuzások és javítások két óra alatt készülnek.

Kérném a cegre figyelni!

Veszek

a legmagasabb árban és eladok uraságoktól használt férfiruhákat, utazó bundákat, továbbá használt butorokat, Wertheim Cassát, jégsekrenyűt, löszerszámot, nyergeket és fegyvereket, ócska vasat, fémárukat, régiségeket, akármily kicsiny vagy legnagyobb mennyiségben.

Ugyanott kapható árverésről vett 500 drb. finom új férfi szövet öltönyök 5 és 6 frt egy teljes öltöny. Üzlethelyiségem május hó 1-től ruhás üzlet Asztalos Sándor-utca Grabner-féle házban. Butor-üzlet Árpád-tér 5. sz. izraelita templom épületben a sarkon.

Ugyanott 2 szép jégsekrenyű kapható. Kívánatra házhoz vagy vidékre is egy levelezőlap meghívásra rögtön megyek

Teljes tisztelettel 100

Herzfeld Gyula.

Permetező javítások elfogadtatnak.

M. kir. szabadalmazott

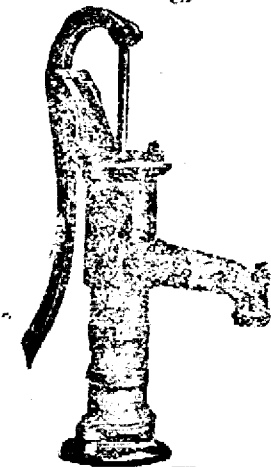
Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű gummi csövek legolcsóbb gyári áron.

A szivattyú hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, a szőlő magvak, héjak és egyéb tisztatlanságok azonnal továbbittatnak, ezáltal a szivattyú nem romlik és a bort nem renthatja, a gépezet jó működéséért 8 évi jótállás, ingyen javítás

Tüzi fecskendők

Golyó szelepekkel. Közégeknek **legalkalmasabb,** mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép jó működéséért 8 évi jótállás (ingyen javítás), hozzá való országos egységes csavarok és a legjobb minőségű belül

gummirózott kendercsövek legolcsóbb árban.

Kutak

s hozzávaló csövekkel olcsóbbak és jobbak, miné bármely bel- vagy külföldi gyárban.

Hönig Otto

M. királyi szabadalmazott tüzi fecskendő és szivattyú készítő. 290

Arad, Rákóczi-utca 27. sz.

4018—907. tkvi sz.

Hirdetmény.

Osztantanna községre nézve az 1892. évi XXIX. t. c. értelmében a tényleges birtokosok tulajdonjogának a telekkönyvekbe való bejegyzése, és az 1869. évi 2579. sz. I. M. rendelet értelmében a telekkönyvi bejegyzések helyesbitésével kapcsolatos telekkönyvi átalakítás iránti eljárás befejeztetvén, az azzal a felszólítással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, akik az 1886. évi XXIX. t. c. 15., 17. §-ai alapján — ideértve e §-oknak az 1899. XXXVIII. t. c. 5., 6. §-aiban és az 1891. XVI. t. c. 15. §-a a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889. évi XXXVIII. t. c. 7. §-a és az 1891. XVI. t. c. 15. §. b) pontja alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket hat hónap alatt, vagyis 1908. évi január hó 31-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat,

2. hogy mindazok, akik az 1886. évi XXIX. t. c. 16. és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással kívánnak élni, irásban ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1908. évi január hó 31-ig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog,

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az eljárás és ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármily irányban sértve vélik — ideértve az 1889. évi XXXVIII. t. c. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják — e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1908. évi január hó 31-ig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az említett bejegyzéseket csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a kiküldöttnek eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál át vehetik.

A világosi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.
Világos, 1907. évi június hó 26-án.

Povolni,
kir. aljárásbíró.

1704

Mesés szép lesz minden hölgy

a Hajós-féle világhírű

ARADI IBOLYA-CRÉME

bámulatos hatásától.

Szeplő, májfolt, bibiros,

bőrvörösséget és mindennemű arcztisztatlanságot varázsszerűen gyorsan eltüntet.

A párisi és londoni hygienicus kiállításon nagy aranyérmekkel, keresztel és díszoklevéllel kitüntetve.

Egy tégelynek ára 1 kor., dupla tégely 2 kor.

Ibolya szappan 70 fillér, Ibolya tej 1 kor.
és Ibolya hölgyper 1 korona 20 fillér.

Óvakodjunk értéktelen utánzatok és hamisítványoktól.

A bevásárlásnál csakis **Hajós-féle aradi készítményeket** tessék kérni és elfogadni, minden más ajánlatot visszautasítani.

Kapható a készítőnél:

313

HAJÓS ÁRPÁD gyógyszer-tárában

Arad, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben,

továbbá Földes Kelemen, Kosuth Pál, Ring Lajos, Mauer Lajos, Vojtek Kálmán, Berger Gyula gyógyszeres áraknál és Vojtek és Welsz drogeriájában.

Segédet keresek,

fiatal erőt, a vegyes szakmában

sürgősen.

Hirschmann Márk,

Trójás, posta Soborsin.

1726

A

Makói takarékpénztár

részvénytársaság

60 korona havi segélydíjjal javadalmazott

gyakornoki állásra

pályázatot hirdet.

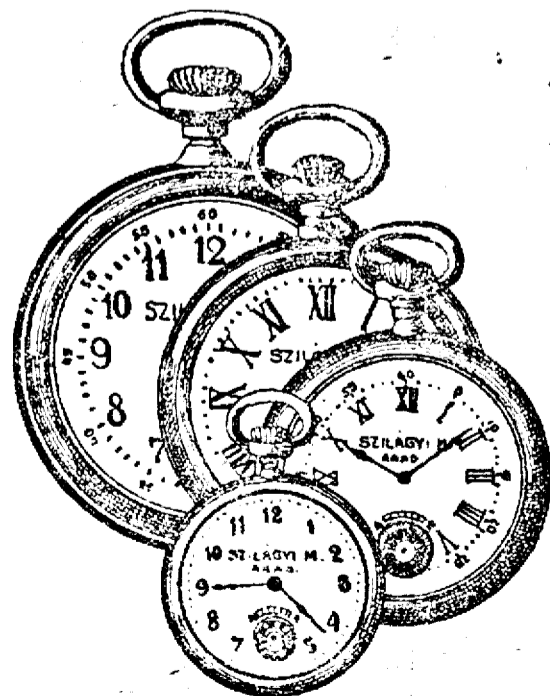
Felső kereskedelmi iskolát végzett ifjak sziveskedjenek bizonyítvány másolattal ellátott kérvényeiket f. hó 20-ig az alulírt igazgatósághoz benyujtani.

Az állás azonnal elfoglalandó.

Makó, 1907. évi július hó 7.

A makói takarékpénztár
részv. trsg igazgatósága.

1727

Szilágyi Márton

Arad legnagyobb
és legolcsóbb 1900

**óra-javító
műhelye**

a színház oldala mellett,
Vörösmarty-utca 3. szám.

Raktáron

mindennemű órák

3 évi jótállás mellett.

A Petrozsényi takarékpénztár részvénytársaság segédkönyvelői állásra

pályázatot hirdet.

Pályázhatnak oly felső kereskedelmi iskolát végzett fiatal emberek, kik néhány évi pénzügyi gyakorlattal bírnak és ugy a könyvvitelben, mint a levelezésben kellően jártasak. A kik a román nyelvet is bírják, előnyben részesülnek.

Javadalmazás évi 1600 korona fizetés és az alapszabályszerű jutalék.

Pályázati határidő: f. évi július hó 20.

Az állás a megválasztás után azonnal elfoglalandó.

A bizonyítványokkal felszerelt pályázati kérvények alulírott igazgatóságához intézendők.

Petrozsény, 1907. július hó 4.

**Petrozsényi takarékpénztár
részvény-társaság igazgatósága.**

1024

Szalonna

elsőrendű magyar perzselt, sózott vastag hófehér, egészségesen, tisztán kezelve, egy-egy oldal súlya 35 től 70 kilogrammig — gazdasági cselédek, munkások, aratók és más munkások részére — a legolcsóbb napi áron, továbbá

csépléshez köszén, gépolaj és kenőcs,
kitűnő minőségű

**kender és jutta, zsákok és ponyvák,
kocsi-kenőcs,**

**mütrágya az őszi idényre,
építkezési anyagok,
kősó, marhasó préselve és por alakban.**

Kapható

905

**az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület
Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezeténél.**

ARAD, Boros Béni-tér és Verbőczy-u. sarok.

Nem szövetkezeti tagok is a legjutányosabban lesznek kiszolgálva.

Zsákok és ponyvák eladása.

Zsákkölcsönző-intézet.

Am szerencsém ugy a helybeli, mint a környékbeli **gabonakereskedő cégek** és a **gazdaközönég** szives tudomására hozni miszerint f. évi június hó 1-én

Aradon, Boros Béni-tér 1. Hartmann Samu vaskereskedése mellett, dr. Ispravnik-féle házban

50.000 darab új zsákkal

zsákkölcsönző intézetet alapítottam.

Ugyanott mindenféle minőségű és méretű új zsákok és ponyvák eladásával, továbbá egyszer használt lisztes és korpás zsákok vételével és eladásával is foglalkozom.

Braun Miksa.

➡ Egyszer használt lisztes és korpás zsákok vétele és eladása. ➡

1444

APRÓ HIRDETESEK.

**„Állandó“,
Keresztény varrónő,
Szép lakás**

jeligére levél van. — Kérjük elvitetni.

**2 jó karban levő kerti pad megvételre keresz-
tetik.**

Szalonna,

perzselt, légen szárított, kapható
Rauchbauer Nándornál, Ujszent-
Annán. 1691

Eladó

egy 6 lóerejű Claiton-féle cséplő
Robei kazánal. Megtekinthető So-
borsini gőzfűrésztelepnél. Bőveb-
bet Nádler Lajos, Arad. 1693

Egy billiárd asztal

jutányosan eladó Teleki-utca 15.
szám alatt.

Kiadóhivatalunkban nagyobb
mennyiségű

filc (nemez)

ipari célokra jutányos áron eladó.

Egy 8 lóerejű

cséplő garnitúra, magyar állami,
eladó Csik Józsefnél, Battonyán.
1706

Keresek

4—5 leány gyermek mellé jó kép-
zettségű tanítónőt szeptember el-
sejére. Kézimunkában jártasság
megkívántatik. Fizetése havi 40
korona és teljes ellátás. Ajánlatok
Klein Jakab kereskedőhöz intézen-
dők Tirnova, u. p. Resica. 1725

Veszek könyveket,

egész könyvtárakat, Lexikonokat,
jobb folyóiratokat és hangjegyeket
legmagasabb áron. — **Kerpel
Izsa** könyv- és papírkereskedése
és kölcsönkönyvtára, Aradon. 356

24 éves fiatalember

széleskörű műveltséggel, perfekt
magyar német, és némi francia
nyelvtudással állást keres lehetőleg
utazási téren, mihez különös ked-
vet és hajlamot érez. Az illető jó
rábeszélő tehetséggel bír és ki-
tűnő referenciákkal rendelkezik.
Cím a kiadóban. 1723

A belvárosban

keresek megvételre egy magános
házat kerttel. Ügynökök kizárva.
Ár és címet „Magán ház“ jelige
alatt a kiadóhivatal továbbít.

Német bonne állást keres

1-2 gyermek mellé, első osztályt
oktatni is képes, varrni jól tud,
segít a háztartásban. Igényei na-
gyon szerények, inkább jó bánás-
módra reflektál. Cím: **Borossebes**
Aradmegye Posterestante K. A.
1729

Könyvkötészetünkben

egy ügyes fiu

tanulónak

felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Telefon szám 184.

Mosóintézet átvétel!

Telefon szám 184.

Van szerencsém a t. közönség tudomására adni, hogy a hosszú évek óta fon-
áló és teljes megelégedésre működő, legjobb hírnevnek örvendő

Bettelheim-féle mosóintézetet

Aulieh Lajos-utca 2. szám átvettém és annak szakszerű kezelését személye-
sen fogom tovább vezetni. — Főelőnye intézetemnek, hogy a mosást és tisztítást
háziilag kezel, minden vegyszer mellőzésével, kizárólagosan kézim-
sással, melynek következtében a ruha nincs kitéve időelőltti romlásnak.

Sok éven át szerzett tapasztalatom részéül engedik, hogy kifogástalan munka
szállításával ki fogom érdemelni t. megrendelőim feltétlen bizalmát.

Kiváló tisztelettel

753

FISCHER LIPÓTNÉ,

a Bettelheim-féle mosóintézet utóda Aulieh Lajos-utca 2. szám.

Egy négy polgárit

vagy középiskolát végzett fiu ta-
nulónak felvétetik **Inguusz I. és
Fia** könyvkereskedésében Ara-
don. 361

Szép szőlőkert

Gyórokon a községben, legszebb
kilátásos helyen, eladó. Motorvasut
megállóhely. Értekezhetni Vojtek
Alajosnál Aradon. 1615

Egy jó karban levő 2 lóerős

gázmotor

jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Köszén

elsőrendű vulkán-farkasvölgyi ros-
tált pormentes 500 kg. vételnél
házhöz szállítva pontosan kimérve
a vevő zsákjaiba

100 kgként 3-20 koronáért

kapható:

15

Pollak Sándor

mikalakai téglá- és cserépgyá-
rában, telefon 515.

Nagy téglá és cserép-raktár.

Telefon sz. 307. Telefon sz. 307.

Hammer Zs. és Társa

műszerész és mérlegkészítők

Boros Béni-tér 1. szám.

Ajánlja dusan felszerelt

kerékpár, varrógép és Gramofon

raktárát. 1002

„Singer“, „Original Viktoria“,
Central Bobbin varrógépek ca-
— ládi használatra és ipari célokra. —

„Puch“, „Helical-Premier“ és
„Preciosa“ kerékpárok jutányosan
jótállás mellett, kedvező fizetési feltételek.

Nagy szakszerű javító műhely.

Fischer Armin

szobafestő és mázoló

Arad, Vörösmarty-utca 3. sz.

Elvállal mindennemű

szobafestő és mázoló-

munkát,

azonkívül **gipsz utánszatot és
szobakárpitozást** a legeggy-
szerűbb és legdiszesebb kivitelben
vidéken is. 837

Telephon sz. 242.

Kalmár József

hatóságilag engedélyezett villamos
világítási felszerelő Arad, Salacz-u. 2.

**Költözködéseknél
vagy lakásváltoztatá-
soknál**

villanyvilágítási

vagy 496

villanyos csengő

bevezetéseket vagy átalakításokat ju-
tányosan és gyorsan eszközöl

Kalmár József

villanszerelő Arad, Salacz-utca 2.

Kirakataink szives megtekintését kérjük.

Nyári Occasió!

*Julius hó folyamán augusztus hó 15-ig különböző cikkeknél
jelentékeny árleszállítás.*

*Maradékok, ugyszintén divatját mult vagy a kirakatban sérült,
de jó, használható mosó delain ruhakelmék, fehérnemük rend-
kívülien leszállított áron.*

Rosenblüh H. és Társa.

Kirakataink szives megtekintését kerjük.